

Kedves Magyarországon és a nagyvilágban él nagybányai magyarok!

A F tér Fesztivál 2016 - Nagybányai Magyar Napok szervezői és a nagybányai magyar közösség nagy szeretettel vár Benneteket haza, Nagybányára.

Hazavárunk erre a négy napra, hiszen ez a nagybányai magyarság szabadtéri ünnepe, a találkozás, az együttléte és öröm ünnepe. A megmaradás és az együtvé tartozás jelképe. Szórakozzunk együtt itthoniak és távolba jutottak, közös ünneplésre hívunk, találkozásra.

Akinek fontos Nagybánya, a gyökök, az itt élők rokonok, barátok, vagy csupán már csak az emlékek, vagy a szülői által mesélt város, aki itt született vagy felmenők voltak otthona a bányák és festékek városa, akik szeretnek és szeretve voltak Nagybányán – jöjjetek haza, várunk **2016. szeptember 15-18-án**, Nagybánya történelmi központjában, a régi f téren.

A F tér Fesztivál 2016 szervezői

Szent István Napok - 2016 (Józsa János felvétele)

„Bennünket mindig komolyan kell venni”

Beszélgés Vida Noémivel,
Nagybánya alpolgármesterével

- Tisztelt alpolgármester-asszony, kedves Noémi, engedje meg, hogy a szerkesztés tagjainak a nevében íggy, megkésve is - gratuláljak a nagybányai egyik alpolgármesteri tisztségbe való megválasztásához. Mégis, hogy sikerült ezt a tisztséget a nagy-

bányai RMDSZ-nek megtartania, hiszen a 23 tagú tanácsban csupán két mandátumhoz jutottak?

- Köszönöm a gratulációt. A legnagyobb elismerést a választók érdemlik meg, akik elmentek és leadták voksukat a Szövetség mellett. Annak ellenére, hogy a szavazók egyre nagyobb számban maradnak el az urnáktól, a nagybányai magyarok egy picit többen szavaztak az RMDSZ-re, mint most négy éve. Ennek ellenére csak két önkormányzati képviselői mandátumot szereztünk meg, ilyen a leosztási rendszer sajnos, hogy más párt szinte fele annyi szavazattal ugyan csak két mandátumot kapott. A választások után persze mindenki partnereket keres a megfelelő többség megszerzésére. A tárgyalások eredményeképpen, mint tudjuk, a Szervezet a Nagybányáért Koalícióval kötött partnerséget városi és megyei szinten, a Szociál Demokrata Párttal pedig megyei szinten. Ezek alapján és persze a román pártok egymással kötött protokollumai alapján mindkét alpolgármestert, így engem is 19-19 szavazattal választottak meg. Azt hiszem, az RMDSZ hitele és partnereihez való lojalitása adta a legfőbb alapot, hogy minket mindig komolyan vegyenek az ilyen tárgyalásokon. De azóta is alakultak a tanácsban belül az érviszonyok így nem mindig lehet egy kényelmes többségről beszélni. Nagyon sok az új kolléga, de vannak visszatérők is, és persze a hangoskodók is, tehát egészen más a hangulat a mostani tanácsban.

- Milyen a kapcsolata az új munkatársakkal, milyen hatáskörök tartoznak önhöz?

- Az első néhány hétben meg kellett szokni az adminisztráció menetét, hiszen ez azért (folytatás a 3. oldalon)

Koncertek az ide F tér Fesztiválon!

Amint már ismeretes, a szombat esti nagykoncertfellépése, sokak kedvence RÚZSA MAGDI, a Kárpát-medence sokat díjazott énekesnője. Péntek esti nagykoncertre pedig a szervezők Erdély és a magyar nyelvterület egyik legismertebb, alternatív zenéjét játszó együttest hívták, a képen látható BAGOSSY BROTHER COMPANY-t.

Idén minden eddigénél több helyi és környékbeli zenekar is fellép a F tér Fesztiválon. Csütörtökön a PROFCAFE, szombaton az ADAMANTIUM együttes (Németh László Elméleti Líceum), valamint a Németh László Elméleti Líceum kórusa, majd kora délután Keisz László és Mán Géza (Felsbánya) akusztikus rockel adását hallhatjuk, láthatjuk. A továbbiakban a BERÉNA zenekar, valamint a TORPEDO együttes fog fellépni. Zenélni fog továbbá a SIX GENERATION együttes (Felsbánya), a MOVE ON (Kolozsvár, Nagybánya). Vasárnap színpadon áll a már hagyományos fesztiválos koncertjével a SCHOLA RIVULINA énekkar, valamint a nagybányai és koltói baptista gyülekezetek pengest zenekarainak m sora is látható lesz.

RMDSZ FELHÍVÁS

Az ide parlamenti választásokra készülve, a Nagybánya-területi és a Történelmi Máramaros-területi Szervezetek a következő felhívást teszik közzé:

A két RMDSZ Szervezet várja mindazok jelentkezését, akik szeretnék magukat a 2016. december 11-i parlamenti választásokon jelöltetni.

A jelölési kritériumok az SZKT szabályzat értelmében a következők:

1. Képviselő jelölt vagy szenátorjelölt lehet az a személy, aki legalább egy éve aktív tagja az RMDSZ-nek, és a tisztségre az illető megye területén működik valamely helyi szervezet jelöli.

2. Egyéni jelentkezés is lehetséges, amennyiben a jelölt (folytatás a 2. old.)

Pet fi-emlékünnepe

Koltó, 2016. szeptember 4.

Koltó község Önkormányzata, valamint a Koltó-Katalin-i Református Egyházközség szeretettel meghívja Önt a 2016. szeptember 4-én, vasárnap sorra kerülő emlékünnepre.

A rendezvény programja:

10.30 óra: ünnepi istentisztelet a helyi református templomban. Igét hirdeti: Ft. Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke. Közreműködik: a koltói református gyülekezet kórusa

12.00 óra: koszorúzási ünnepség a kastélykertben. Beszédet mond: Balogh Csaba tanár (Nagybánya). Közreműködik: Rappert-Vencz Gábor színművész (Szatmárnémeti); a koltói kamarakórus

15.00 óra: emlékműsor a szabadtéri színpadon. Köszöntőt mond: Csendes Lajos, Koltó község polgármestere; Teleki Lóránt joghallgató, a „vad gróf” ükunokája (Budapest). Felkért szónokok: dr. Grezsa István miniszteri biztos (Budapest), Bónis István parlamenti képviselő (Nagybánya). Fellépnek: Turek Miklós színművész (Budapest). Részletek a Versszínház Pet fi-monodrámájából; Farkas Rozália

és Koltai László népdal- és nótáénekesek (Túrkeve); 8kor Színház művészei (Sárospatak); Carmina Renascencia régizene együttes (Nagykároly); Pipacsok Néptáncgyűjtés ifjú táncosai (Székelykeresztúr); Somfya Néptáncgyűjtés (Koltó).

A szervezők fenntartják a műsorváltoztatás jogát!

A koltói ünnepségről további információkat jövő heti lapszámunkban közölünk.

Szeretettel várunk mindenkit!

RMDSZ FELHÍVÁS

(folytatás az els oldalról) meghatározott számú támogató aláírást tartalmazó jegyzéket mellékel a pályázatához. Ebben az esetben, a támogató aláírások száma nem lehet nagyobb, mint a megyében/területen él , szavazati joggal rendelkező magyarok 1%-a.

3. Vállalja az RMDSZ politikai programját;

4. Vállalja az RMDSZ választási programját;

5. 1989 el tt és után nem m ködött együtt a hírszerz szolgálattal;

6. A jelölt vállalása, hogy megvá-

lasztása esetén az RMDSZ-mandátumából ered , megyei szervezet által meghatározott pénzügyi kötelezettségeinek eleget tesz;

7. Ugyanaz a személy nem indulhat képvisel - és szenátorjelöltként is.

8. Azok a személyek, akik más szervezet jelöltjeként az RMDSZ ellen indultak a helyhatósági, parlamenti, illetve európai parlamenti választásokon, 4 évig nem jelölhet k és nem választathatók. Indokolt esetben, a romániai magyar közösség érdekeit figyelembe véve, a SZE felmentést adhat ezen bekezdés el írása alól.

9. Román nyelv megfelel ismerete

10. A jelöltek fels fokú végzettséggel kell rendelkezzenek, és megfelelő szinten kell beszéljenek legalább egy nemzetközileg használt idegen nyelvet.

A jelölési pályázat leadásához szükséges formanyomtatványokat beszerezhetik a nagybányai és a máramarosszigeti RMDSZ irodában.

A jelöléseket **Máramarosszigeten 2016. szeptember 1., d.u. 15-ig** tehetik le a máramarosszigeti RMDSZ irodában.

Nagybánya-területen a jelöléseket a nagybányai RMDSZ-székházba várják **szeptember 9. d.u. 16 óráig**.

Szeretettel várunk minden érdekl - d t naponta 9.00-16.00 óra között!

A MÁRAMAROSSZIGETI RMDSZ FELHÍVÁSA

A TMM RMDSZ szervezete tisztújítást hirdet **2016. szeptember 24-re**. A jelentkezés feltételei hasonlóak a parlamenti választások kritériumrendszeréhez.

1. Helyi szervezet elnökségére pályázhatnak mindazok, akik legalább 1

éve tagjai az RMDSZ helyi szervezetének és aktív munkájukkal támogatták a helyi szervezet tevékenységét, valamint legalább középfokú végzettséggel rendelkeznek.

2. Területi elnökségre pályázhatnak mindazok, akik legalább 3 éve tagjai az RMDSZ-nek és munkájukkal aktívan támogatták a területi szervezet tevékeny-

valamint Halmos Péter és Gerhes Rita volt jelen; Achim Péter és Mic M d - lina, valamint Podolyák András és Mónika tanúk el tt kötött házasságot **Kalauz Zsolt** és **Mic Andrea Nicoleta** hajdon. (**Bunda Csilla Annamária**)

ségét, valamint f iskolai, illetve egyetemi diplomával rendelkeznek.

Jelentkezni lehet szeptember 12, déli 12 óráig a máramarosszigeti RMDSZ irodában!

A jelölési pályázat leadásához szükséges formanyomtatványokat beszerezhetik a máramarosszigeti RMDSZ irodában, Szabadság tér 24. szám alatt. A jelentkezéssel kapcsolatos b vebb információkért forduljanak irodai munkatársainkhoz a máramarosszigeti RMDSZ irodában (Szabadság tér, 24.szám).

Sok szeretettel várjuk szövetségünk minden tagját!

A máramarosszigeti RMDSZ Elnöksége, dr. Béres István László Területi Elnök

Egyházi hírek

* **A fels bányai református templomban** augusztus 5-én megtartott orgonahangversenyt a nagy érdekl - désre való tekintettel **augusztus 28-án délután 6.00 órától** megismétljük. Mindenkint nagy szeretettel várunk!

Alföldi Lakatos Tibor

* **A nagybányai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség** a megszokott id ben, csütörtökön 18 órakor és vasárnap 10 órakor tart istentiszteletet; vasárnap reggel az igei szolgálatot nagytisztelet **Varga Károly** nyugalalmazott református esperes végzi.

* **A fels bányai római katolikus Nagyboldogasszony plébániától** kísértük utolsó földi útjára **Lázár Sándor** testvérünket, aki 65 évesen hunyt el.

* **A Nagybánya-óvárosi Református Egyházközséget** 1 helyezték örök nyugalomra **Kallós Peterné született Majláth Magdolna** asszonytestvérünket, akit 77 évesen szolgált magához az Úr. Nyugodjon békében!

* Ugyanitt házasságot kötött **Bajcsy Zoltán Endre** római katolikus ifjú és **Cseterki Tünde Klára** református hajdon. Tanúként Repka Dan és Dalida,

Stigmatizált szentek nyomában

Szent Rita, Szent Pió atya és Assisi Szent Ferenc

6 nap/5 éjszakai szállással (5 reggeli, 3 vacsora):
380 Áf / vagy 123.000 Ft/f , 2016. szeptember 5-10.

A zárandoklat lelkevezet je **Szmutku Róbert** nagybányai plébános.

Keretprogram:

1. nap: A felszállási helyeket lsd. a tájékoztató levélbe leírtak szerint. Utazás Szlovénián, majd Észak-Olaszországon keresztül a szálláshelyünkre. Szállásfoglalás Riminiben, Közép-Adria kedvelt üdül központjában. (Üdül helyi illeték: kb. 3 Áf). Érkezésünk után szabad program, fürdési lehet ség, pihenés a tengerparti városkában.

2. nap: Folytatjuk utunkat. Loreto-ban tiszteletünket tesszük a kegyesbor el tt, és Sz z Mária názareti házában elimádkozzuk a loretoi litániát. Délután Lanciano következik, ahol eucharisztikus csoda történt: a szentmisében az átváltoztatás alkalmával a Szentostyából vérz húsdarab lett, a bor pedig Krisztus piros vérévé változott. Tiszteletünket fejezzük ki ezen szent ereklyék el tt. Szentmisét tartunk. Este érkezünk Pió atya városába, 2 éjszaka Rotondóban a Hotel D' Adetta-ban***, 2/3 ágyas, zuhanyzós, WC-s szobákban. Vacsora.

3. nap: Megtekintjük Pió atya emlékcélját, ahol 50 éven keresztül élt testén hordozva Krisztus öt szent sebéit. Ellátogatunk a régi kis templomba, s az új, modern bazilikába. Tiszteletünket tesszük a szent sírja el tt. Szentmisét tartunk. (A helyi kisbusz ára Rotondóban: kb. 8 Áf). Délután Monte San Angelo-ba kirándulunk, ahol a legenda szerint megjelent Szent Mihály arkangyal. Tiszteletére építették a bazilikát, és az egyedülálló barlangkápolnát. Este visszatérünk Rotondóba, vacsora.

4. nap: Folytatjuk utunkat Cascia felé. Tiszteletünket tesszük Szent Rita épen maradt teste el tt a bazilikában. Szentmisét mutatunk be. Roccaporéban ellátogatunk abba a templomba, ahol Ri-

ta esküv je volt, s ahol gyermekeit megkeresztelték. Keresztutat végzünk, szállásfoglalás, vacsora Casciában vagy a környékén, szállodában.

5. nap: Assisi felé utazunk, megtekintjük a Szent Klára- és a Szent Ferenc-bazilikákat, ahol láthatjuk a szentek sírjait, továbbá megnézzük Ferenc szül házát és a föléje épült templomot. Santa Maria d. Angeliben megtekintjük az Angyalos Boldogasszony Bazilikát. Láthatjuk a ferences rend bölcs jét, a Porcinkula kápolnát, majd a rózsakeretet, illetve Szent Ferenc további emlékeit. Szentmisét tartunk. Folytatódik utazásunk, szállás Bologna környékén, szállodában, 2/3 ágyas, zuhanyzós, WC-s szobákban.

6. nap: Folytatjuk utunkat hazafelé. Érkezés az éjszakai órákban.

Érdekl dni lehet a Krisztus Király plébánián, vagy a következő telefonszámon: 0743287550

Dr. Bónis István parlamenti képvisel irodáinak m kódési programja:

Máramarossziget:

- **RMDSZ-székház**, minden hónap els péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMDSZ-székház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képvisel telefonszáma: 0726200756.

„Egyengessétek ösvényeit!”

A **Szinérváraljai Református Egyházközség** ezúton is köszönetét fejezi ki az „Egyengessétek ösvényeit!” projekt anyagi támogatásáért, mely a **Héks-Svájci Evangéliumi Egyházak Segélyszervezete** és a **Diakonie Austria Segélyszervezete** céladományából a **Diakonia Keresztény Alapítvány Sepsiszentgyörgyi Fiók-Irisz Ház** közvetítésével valósulhatott meg. A 2 750 RON támogatás révén megvalósulhatott a gyülekezeti élet eseményhelyszíneinek akadálymentes megközelítése (járdaq pótlása és új járda öntése), valamint megtartottuk a projektben fel-tüntetett vakációs bibliahetet fogyasztékkal él k számára. A vakációs bibliahet naponkénti résztvev inek teljes létszáma 45 volt.

Huszár László Zsolt lelkipásztor

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021,
218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél hőmenetellékelt, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- Tipizált polietilén gázlevegővezetők - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kisfogyasztói használatra.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter köztüri szabályzó tartományokkal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PÁRKOLÉ típusú, földgázzal működő, vívrésce és fűtőtesten sugárzó hőszabályzó.

Új Szó
Bányavidéki
Kiadja a **GENIUS Kft. Nagybánya**

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

RMDSZ **BETHLEN GÁBOR**
TÁMOGATÓ AZ RMDSZ ÉS A KOMMUNITÁS ALAPÍTÁNYAI Alap

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 - Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget. A szerkesztőség fenntartja az írásk szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát. - ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

„Bennünket mindig komolyan kell venni”

(folytatás az els oldalról) más mint tanácsosnak lenni, pedig a harmadik mandátumomnál tartok. A hivatal nagyon sok munkatársát ismertem már, de ez más viszony. Feladataim közé tartoznak a szociális osztály irányítása, mindennel, amit ez fes, szociális központok, segélyek és szolgáltatások stb., ezen kívül hozzám tartozik a városi színház és a TBC kórház, a (visszaszolgáltatásokkal foglalkozó) 10-es törvény bizottsága, a szociális és más típusú lakások bizottsága, és még néhány bizottságnak tagja vagyok, mint pl. a jogi, a kulturális, szociális szakbizottság, a helyi finanszírozás kulturális bizottsága, a megyei roma ügyi vegyes bizottságnak vagyok tagja és még né-

hányak. Amit még meg szeretnék említeni az, hogy hivatalosan én vagyok a polgármesteri hivatal anyakönyvvezetője. Már két párt adtam össze, amióta alpolgármester vagyok.

Az ügyintézés néhány esetben késlekedett a hivatalban kialakult helyzet és a kampány miatt, ezt kellett bepótolni most. Például szociális lakás-bizottsági ülés hónapokig nem volt, biztos látták és olvasták a kedves olvasók is a román médiákban az erről szóló híreket, tüntetéseket. Nekem keddenként van fogadóóráim, nálam minden kedden kb. 50-en vannak különböző, de leginkább szociális gondokkal.

- A múlt heti lapszámunk címlapján megjelent egy fénykép, amely az új, háromnyelv helységnevtáblát ábrázolta, képaláírásként viszont azt írta, hogy VIDA NOÉMI RMDSZ-es alpolgármester kezdeményezésére történt az egyhangú szavazás erről... Első reakcióként egy ismert RMDSZ-tag cáfolta ezt az állítást. Nos, akkor fejtük ezt ki részletesebben...

- Nem szeretnék polémiaiba keveredni, mert az nem vezet sehova. Persze az általános problémák megoldása mellett az RMDSZ programban vállalt feladatok prioritásértékek számunkra. Egyesek ezek közül egyediek, pontszerűek, mint például a háromnyelvű tábla is, mások rövid- és hosszútávúak, mint például a magyar nyelv oktatás fenntartása,

egyházak, vagy szociális problémák..., így került most sor a háromnyelvű táblára. Ennek most volt itt az ideje! Úgy volt, hogy augusztusban elterjesztjük Kovács Richárd kollégámmal, és ehhez csatlakoztak volna koalíciós partnereink is, és sikerre vihetjük volna így is, de ebben a változatban politikai döntés lett volna és lettek volna benne ellenzék is. Ezek nem használtak volna senkinek, főleg a Kulturális Főváros címért való versenyben nem. Városunk multikulturalitását tükrözve és ennek elismerésére fontosnak tartották a partnerek is a kezdeményezést. Így kissé nehezebb volt elérni a teljes támogatást, hiszen elég sokszínű a tanács összetétele. Éppen ezért személyesen összehívtam a jogi bizottságot, valamint a többi politikai párt képviselőit, hogy mindenki elfogadja ezt a kezdeményezést. Elég, ha annyit mondom, a kollégák néha 180 fokos fordulatot hoztak egyik napról a másikra, néha szkeptikus voltam, hogy sikerül-e, de igenis sikerült, és azon a tanácsgyűlésen, amelyen elfogadtuk a kulturális főváros új jelölési pályázatát, egyöntetesen megszavazták a határozatot. Így reméljük, hogy a város megnevezése a be- és kijáratoknál nemsokára három nyelven fog megjelenni.

- Melyek a jövőbeni tervei alpolgármesterként?

- Nos, a nekem kiosztott feladatok mellett több mindent szeretnék, szeretnék megoldani. A közeljövőben szeretném, hogy például a Gesztenye Ünne-

pélyen ismét legyen valamilyen magyar program is a jövőben, annak ellenére, hogy azelőtt volt a Fővárosi Fesztivál. Amit hamarosan szeretnénk elterjeszteni, az a emléképiletek adókedvezménye abban az esetben, ha a tulajdonosok felújítják azokat, valamint a emléképiletek többnyelvű feliratozása – természetesen – magyarul is. Úgy gondolom, ez nem csak a helyi magyarságnak, hanem az ide látogató turisták számára is fontos, de ugyanúgy jelzésértékű lehet az Európa Kulturális Főváros cím elérésében is. Ugyanolyan fontosnak tartom, hogy folytassuk a református iskola épületének rehabilitációját és az iskola rendszer átszervezését is.

- Köszönöm a beszélgetést és sok sikert kívánok!

Lejegyezte: Simori Sándor

Körkép

Megújult a máramarosszigeti Polgármesteri Hivatal bejáratánál található emléktábla

Horia Scubli szigeti polgármester megbízásából megújult a szigeti városháza belső bejáratánál található emléktábla, mely az épület (egykori Magyar Királyi Törvényszék) felépítésének állít emléket. A megkopott írás megkívánta már a betűk színének a megújítását, ezért a szigeti polgármester személyesen kérte fel Kovácsinszky Istvánt erre.

Az emléktábla a kommunizmus sötét évei alatt be volt falazva, majd a forradalom után kibontották az elfalazott részt, ahonnan elkerült a tábla. Azóta ismét hirdeti a neki otthont adó épület építésének körülményeit és azon jeles személyiségeket, akik nevéhez köthet az épület.

690 éve említették Szigetet el ször írásos dokumentumban

A jeles évforduló kapcsán ünnepséget szervezett a szigeti Városháza, amelyre meghívták minden 1990 után megválasztott polgármestert és alpolgármestert, tanácsost, valamint egyházi képviselőt. Az ünnepséget, amelyen többek között részt vett a kormányhivatal megyei képviselője, a megyei tanács alelnöke, Aknaszlátina polgármestere és Huszt alpolgármestere is, az egykori Vármegyeházán tartották.

A helyi magyarság képviselői is meghívást kaptak erre az eseményre. Az RMDSZ részéről jelen volt Zahoránszki Mihály egykori alpolgármester, Béres Ildikó jelenlegi alpolgármester, korábbi és jelenlegi RMDSZ-es tanácsosok, többek között Béres István László, az RMDSZ TMT szervezetének elnöke is. A

római katolikus egyház Ft. Reszler Mihály főesperes vezetésével képviseltette magát.

A Teofil Ivanciuc által megtartott történelmi felvezetés után, sorban felszólaltak az állam képviselői is. Horia Scubli polgármester arról is beszélt többek között, hogy amint a múltban, most is közös erővel és egymás iránti megbecsüléssel kell együttműködniük az itt élő nemzetiségeknek. Az ünnepi esemény kocintással végződött.

Máramarosszigetet két 1326-os dokumentum említi elször. Az első dokumentumot Boleszló esztergomi érsek állította ki, melyben megadja a máramarosi öt római katolikus plébánosnak a tizedszedési jogot. Ezen engedményt nagyon rövid időre pedig megérte sítói I. Károly magyar király is. A fent említett dokumentumok megemlítik az öt település papjainak nevét is. Ezek szerint Huszton és Visken György és György plébánosokat ismerjük, Técsen Benedeket, Hosszúmezről L. Rincet és Szigeten pedig Jánost. Mindezt megcáfolja az eddig ismert információkat, melyek szerint Sziget első ismert plébánosa Benedek lett volna.

Az, hogy Szigetet írásos dokumentum csak ekkor említi elször, messze nem jelenti azt, hogy korábban nem létezett.

Az említett dokumentum eredetije a kutatók szerint elször Sepsiszentgyörgyön volt található a Székely Nemzeti Múzeumban, majd onnan Budapestre szállították, ahol a történelem viharai következtében megsemmisült, így csupán egy fényképmásolat maradt emlékként.

Ünnep volt Hosszúmezről

A magyar kultúrát és hagyományokat ápoló program keretében tartottak ünnepséget Hosszúmezről. Az esemény része volt a már hetedik alkalommal megrendezett „Hosszú az út a szaploncai vidámtetőig” (Drumu-i lung spre cimitirul vesel) elnevezésű fesztiválnak.

Fotó: maramedia.ro

A hosszúmezre ellátogatók a Búzavirág, valamint a hosszúmezről Cs. Szók által bemutatott előadásokat tekinthették meg és jellegzetes finomságokat kóstolhattak meg.

(A maramedia.ro és az ehirlap.ro nyomán)

Beszélgetések

Dallamos mobiltelefon-csengés. Festett szem, szája, körme és hajú fiatal hölgy azonnal belenyúl rövid farmerszoknyájába zsebébe és kivesszi az okoskártyát. Elkezdi dík a beszélgetés:

- Halló, Szándokán, itt Eszmeralda. Hogy vagy, jól? Esztek rendesen? Szállás? Megfelel? Ahá, jó, de aztán nehogy megtudjam, hogy pirándázol, mert a konyhakéssel vágom le a hímzárdát, mikor hazajössz. A pénzre nagyon vigyázz kicsi Szándokánom. Hogy én hol vagyok most? Hát a primárián. Itt van az egész rokonság. Tudod, ma van a szociális segély napja. Az előbb a primár tudatta velünk, hogy jó lenne valamit dolgozni is azért a nyavalyás pénzért. Énrám ne is számíts, mondtam neki, hátgerincservem van, cukrom és vérnyomásom, meg aztán a négy kisgyerek odahaza. Még hogy engemet lássanak a falumbeliek szememet szedegetni és sepregetni a város utcáin, tudják mikor, sohanapján. Na, hagylak, mert úgy látom, hogy a kasszájánál kinyitották az ablakot. Szia, kicsi Szándokánom. Puszi, puszi!

***

Két középkori férfi beszélget, jobban mondva csak egyikük szeretne, mert a másik csak várja, lesi, hogy mit is akarnak vele tudatni. Míg autóbusszra vártam az alábbiakat hallottam:

- Na, várj! Mán egy kicsit. Csak egy kicsit, egy icipicit, egy hangyapucányit. Mondani akarok valamit. Nagyon fontos. Nagyon, nagyon fontos, érte? Szóva, izé, na. Várj! Mán, na. Izé, na. Ja, mán tudom. Izé, tudom mán. Há, na, mondom azonna'. Figyelj, sógorkám. Izé, na, az úgy vót, hogy tegnap kimentem az erdőre a lovakka'...

- Tudom, tudom, mán hallottam a tegnap híradet. Olyan ríszeg vót, hogy a magadé helyett betívedtél a más erdejibe és elfogtak. Most pedig büntetést jönet' fizetni. Emmit akart' mondani, nem? - mondta a megszólított sógor, majd továbbállt.

Vicsai György

Katasztrofális orvoshiány

Az egészségügyi dolgozók külföldi munkavállalása miatt jelenleg nem kevesebb, mint 13.000 orvos hiányzik a román kórházakból. Ennek következtében több városban kardiológiai, fül-orr-gégészeti vagy intenzív terápiás állások vannak betöltetlenül, egyes megyékben pedig már az 50 százalékot közelíti a hiány mértéke.

„Egy orvos havonta tíz-tizenegyszer ügyel, a munkaidején kívül. Mára rabszolgasággá vált az ügyelet!”

A romániai egészségügy átvilágítása azt mutatja, hogy nincs olyan megye, ahol ne lenne állás az orvosok számára. Egy részüket már harmadjára hirdették meg, más részüket pedig meghosszabbított munkaidével töltik be. Az a helyzet, hogy a külföldi munkavállalás csábítása egy amúgy sem egészséges rendszeren uralkodott el. És a hatóságok, bár látják a katasztrofális helyzetet, nem találnak megoldást, vagy nem rendelkeznek megfelelő eszközökkel az orvosok exodusának megállítására. „Özönlenek kifelé az orvosok, mindenképpen az orvosok exodusa fog jelentős gondot okozni. Az ember egyetlen ágazatban sem olyan fontos, mint az egészségügyben. Vannak városok, ahol egész osztályok hiányoznak, egyszerűen nincs orvosuk”, ismeri el még az egészségügyi miniszter, *Vlad Voiculescu* is.

A Kolozsvári Orvosi Kamara 2015-ben 211 szakmai igazolási kérvényt vett nyilvántartásba, amire a Románia határain kívüli tevékenységhez van szükség. „Az orvosi egyetem kiképezi őket, majd elmennek. Nyilvánvalóvá vált az orvoshiány, amikor a szükséges havi ügyelet számáról folytak a tárgyalások. Ha a szükséges hét ügyelet helyett egy orvos kettőt tud teljesíteni, akkor öre nincs jelentősége. Az az abnormális helyzet alakult ki, hogy egy orvos 10-11 ügyeletet vállal havonta, a munkaidején kívül, sokan pedig ezt nem bírják, kikécsültek, kifacsartak, mint egy citrom. Az ügyelet rabszolgasággá vált”, mondta *Radu Vasile*, az Egészségügyi Szolidaritás Szakszervezet kolozsvári elnöke.

Az orvosok tömeges távozásának okáról a legjobban éppen azok egyike tud beszélni, akik úgy döntöttek, hogy külföldre mennek dolgozni. *Oana Todea* fogorvos és miután egy ideig egy magánrendelőben és egy iskolai rendelőben dolgozott Kolozsváron, 2014-ben, 39 évesen úgy döntött, elhagyja Romániát és Franciaországban, egy Macon nevű kisvárosban telepedik le férjével és két gyermekével. „39 éves voltam, amikor elmentem Romániából és akkor

riban a szüleim néha kisegítettek anyagiilag. Nem volt kocsim, a szabadságaimat a szüleimnél töltöttem és egy penészes lakás részleteit fizettem”, meséli *Oana*. Szerinte a franciaországi és a romániai oktatási rendszer közötti jelentős különbség az, hogy a szokványos kezeléseket az egészségbiztosító 70 százalékos arányban téríti meg, a többi 30 százalékot pedig a páciensek magánbiztosítása állja, tekintettel arra, hogy a legtöbbben rendelkeznek ilyennel. „E rendszer nélkül sokkal több francia hanyagolná el a fogait, ahogy különben a románok meg is teszik”, mondja *Todea*.

„Állásokat hirdettünk meg. Senki sem jelentkezett.”

Visszatérve a hazai állapotokhoz, a nagyobb városoktól távol még súlyosabb a helyzet. A Jeni Városi Kórház kb. 55 kilométerre van Aradtól és több tíz környékbeli települést szolgál ki. 2010-ben kezdte el a tevékenységét, európai standardoknak megfelelő felszereléssel és azóta folyamatosan orvosokat keres. „Szükségünk van orvosokra, pályázatot hirdettünk, de nem jelentkeztek érdeklődők. Három orvosra lenne sürgősen szükségünk a Sürgősségi Osztályra és egyre a Szülészeti-nőgyógyászati Osztályra”, mondta a Mediafaxnak a kórház orvos-igazgatója, *Carmen Elena Cîrdei*.

Ahhoz, hogy Jeni re vonzzák az orvosokat, a kórház vezetősége és a polgármesteri hivatal lakást is biztosít. Ennek ellenére senki sem jelentkezik a pályázati felhívásokra. „Nagyon nehezen birkózunk meg a helyzettel, tekintettel arra, hogy nagyon sokan jönnek a sürgősségi osztályra, mert a kórház nagy demográfiai területet szolgál ki, ahol hiányoznak a hasonló osztályok és szintén nagy hiány van szakképzett személyzetből. Meghirdettük a sürgősségi ellátási orvosi és a sürgősségi eseteket kezelni képes házi orvosi állásokat. Senki sem jelentkezett”, mondta *Carmen Cîrdei*.

Az Arad Megyei Sürgősségi Kórházban, a megye legnagyobb kórházában is több osztályon orvoshiány van. „Egyes orvosok nyugdíjba mentek, mások a magánszférába, megint mások pedig

külföldre távoztak. Hiányunk van a sürgősségi osztályon, a kardiológián, a neurológián, az aneszteziológia és intenzív terápia területén, az infektológiai osztályon”, mondta a Mediafax tudósítójának *Ciprian George Pribac*, az Arad Megyei Klinikai Kórház orvos-igazgatója. A személyzethiány miatt a magánvállalkozókkal vagy más megyék intézményeivel kötünk szolgáltatási szerződéseket és több ügyeletet kell vállalni. „A személyzet ezért néha fáradt, ideges és elszigetelten gondolkodhat fel a páciensekkel folytatott kommunikálásban”, mondta még *Ciprian George Pribac*.

A Petrozsényi Sürgősségi Kórházban sokkal súlyosabb a helyzet: Itt nagyjából 200 fő hiányzik. „1028,5 állás a létszámkeretünk, az alkalmazottak száma pedig 817. Nagyjából minden lehetséges helyen hiányunk van. Nagyjából 200 fő hiányzik”, mondta a Mediafaxnak *Alin Vasilescu*, a Kórház menedzsere. Az idézett forrás szerint a petrozsényi egészségügyi egységnek két orvosra lenne szüksége a sürgősségi beavatkozási osztályon (UPU SMURD), de szakorvosokra is a radiológiai, endokrinológiai, dermatológiai és újszülött-kezelési osztályokra. A Vulkányi Városi Kórházban is ugyanez a helyzet. „Tavaly szeptemberben kétszer is meghirdettük a gyermekorvosi állást, de senki sem jelentkezett”, tette hozzá a Vulkányi Városi Kórház menedzsere.

„Két orvos nem tud ellátni egy osztályt. Meghirdettünk állásokat, de csak egy orvos jelentkezett Vâlcea-ból.”

A Dolj megyei kórházaknál 25 százalékos az orvoshiány, az egészségügyi személyzet szintjén pedig 15 százalékos. „A városi kórházban egyetlen onkológus van, a megyei kórházban kettő. Az idegsebészetben, a megyei kórházban hasonló a helyzet. Többször is meghirdettük az állásokat és csak egy orvos jelentkezett Vâlcea-ból. Közben a kórház két idegsebésze már nyugdíjas, de továbbra is dolgoznak, mert nincs helyettük más. Az aneszteziológián, az intenzív terápián is hiány van”, mondta *Ion Cotojman*, a Hippokratész Romániai Szakszervezeti Föderáció elnöke.

A Craiovai Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen képzett orvosok egy része már a rezidensi időszakban elhagyja az országot. Közük van a 29 éves *Alexandru Obad* is. Már tinédzser korában orvos akart lenni és egészségügyi középiskolát végzett, majd beiratkozott az orvosira és gyermeksebészetre szakosodott. Most a Craiovai Sürgősségi Kórházban rezidens. De felfüggesztette posztját és Skóciába ment, ahol Resident Medical Officer-állást kínáltak neki a BMI Kings Park Hospital-ban.

„Els sorban az anyagi aspektus volt a meghatározó, de elismerem, hogy ugyanakkor tapasztalatot is akartam szerezni, mondja *Alexandru Obad*. *Alexandru* haza fog jönni, hogy befejezze a rezidensképzést. Sok más kollégájához hasonlóan nem lesz biztos állása, de azt mondja, hogy „bármennyire rossz” is lesz Romániában, nem tud majd véglegesen elmenni.

Ha továbbmegyünk, Gorj megyébe, a Târgu-Jiu-i Megyei Sürgősségi Kórházban összesen 1.200 alkalmazott van, de orvos nagyjából 200. „35 százalékos mínuszunk van. Bizonyos szakok esetében rosszul állunk, mint például a kardiológián, a neurológián, és az a leg súlyosabb, hogy elég sok orvos a nyugdíj küszöbén áll és lassan-lassan kilépnek, ami tovább fogja növelni a hiányt. És ugyanez a helyzet az egész megyében. Azt hiszem, hogy csak a Târgu-Jiu-i Megyei Sürgősségi Kórházban 30-40 olyan orvos van, akik 3-4 éven belül nyugdíjba mennek, mondta *Gheorghe Stanciu*, a Gorj megyei Orvosi Kamara szóvivője.

„Amikor az egyetlen szakorvos benyújtotta a lemondását, bezártuk az onkológiai részleget”

A Szeben Megyei Sürgősségi Klinikai Kórházban hiány van a sürgősségi orvosokból, ezen az osztályon hirdették meg a legtöbb – hét – állást, de szükség van még idegsebészekre, fizioterapeutákra, radiológusokra és infektológusokra is, mondta a Mediafaxnak *Decebal Todari*, a Szeben Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház szóvivője.

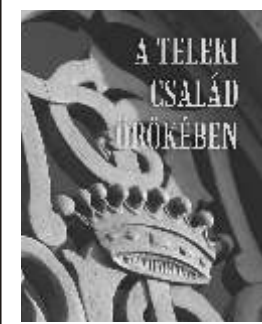
Vaslui-ban a legnagyobb kórházi egység akut orvoshiánnyal szembesül, a létszámkeret 60 százalékos kihasználtságú. A 243 orvosi állásból csak 145 van betöltve. „Súlyos következményekkel jár a szakemberek hiánya. Elször is, 2015 novemberében be kellett zárunk az onkológiai osztályt, amikor az utolsó szakorvos benyújtotta a lemondását és elment a magánszektorba. Ezen kívül az orvoshiány a többi szakember túlterheléséhez, kifáradásához és az egészségügyi ellátás minőségének romlásához vezet”, mondta a Mediafaxnak *Ana Rinder*, a Vaslui-i Megyei Sürgősségi Kórház vezetője.

A hivatalos adatok szerint Románia térképén most nehéz olyan kórházat találni, ahol minden állást betöltötték. Maga az egészségügyi miniszter jelentette be, hogy Bukarestben 6.700 szabad állás van. Ialomi megyében az egészségügyi rendszer állásainak 44, Cîrlabeni megyében 42, Tulcea megyében pedig 40 százaléka betöltetlen.

Összesen nagyjából 13.000 orvos hiányzik, ami egyenlő a külföldön munkát vállalt egészségügyi káderek számával. (foter.ro/mediafax.ro)

**BALOGH BÉLA:
1848-1849
NAGYBÁNYÁN
MEGVÁSÁROLHATÓ
a Teleki Magyar Házban.**

A Teleki család örökében

A Teleki Társaság legújabb, közel 50 oldalas kiadványában három jeles bányavidéki Teleki – Pál, Blanka és Sándor – életének legfontosabb eseményeit foglaljuk össze röviden és bemutatjuk az intézményt, amely a Teleki család nagybányai kúriájában szolgálja ma a bányavidéki magyar szörvényközségeket – vagyis a Teleki Házat.

Beszerezhető a Ház irodájában, ára 15 lej.

Hatvanhat évnyi csendet törtek meg

A nagybányai Szent István Napok keretében, augusztus 20-án egy emberöltő távlatában mutattak be újra szentmisét a Szent István torony kápolnájában.

A nagybányaiak közül is csak kevesen tudtak róla, hogy a Cinteremnek nevezett kis téren, a középkori templomból megmaradt Szent István torony aljában, a lépcső feljárattal ellenkező oldalon kis cella található, amely egykor kápolnaként működött. Nagybánya szimbóluma a torony, amely a Szentháromság templomhoz közel áll, és amelyben a tér felújítása során a kápolnaterem is újranült. Az első szentmisét benne, a Szent István Napok alkalmából – ahogy

egykor rendszeresen, most is – római katolikus rítus szerint mutatták be.

Román János esperes, a nagybányai katolikus közösség jelenlétében, a szentmise elején csaknem hetven éves csendről beszélt, az emberöltőnyi időt megemlékezésként és a jelen kihívásáról: „1950-ben mutatták be az utolsó szentmisét ebben a kápolnában. Először itt imádkoztak, itt kérték szent királyunk közbenjárását. A kommunizmus ideje alatt a termet bezárták, megfosztották minden szakralitásától. De 2015-ben, a Polgármesteri Hivatal segítségével és jóvoltából újra kápolna jöhetett itt létre. Azért imádkozunk, hogy Nagybánya az legyen, ami sok évtizeddel ezelőtt volt. Együtt adunk hálát az Istennek azért, mert vannak olyan emberek, akik segítettek, segítenek. A szentmisét egy jótévedő ajánlom, akinek a munkájából ez a kápolna most itt állhat.”

A szentbeszédében Román János visszatért a múlt értékeihez. Felolvasott két beszédet 1920-ból – az akkori egyháztanács elnöke és az oltáregyesület elnöke beszédét –, amelyek a Szentháromság templom 200 éves jubileuma-alkor hangzottak el. Ezekkel mutatott rá a hit melletti kitartás, az oltáriszentség tisztelésének fontosságára: „Azért vagyunk itt, hogy a régiék fénye világítson ránk és világítsa meg az új korszakot. Legyen ez egy fogadalmi szentmise! Ígérjük meg Jézusnak, mennyei édesanyánknak, Máriának és Szent István-nak, hogy mi egyre jobb és hatékonyabb Eukarisztia tisztelők leszünk, mert ez életünk, családjunk, nemzetünk jövőjének a titka. Ebből táplálkozott minden szentélet ember és mi sem tehetünk másként.”

A Cinterem fáiak árnyékában népes tömeg hallgatta a szentmisét, többségük szentáldozáshoz is járult. Az áldozatbemutatót követően a Szentháromság templomban szentségimádást tartottak, este pedig a Schola Rivulina adott koncertet a várterben.

Józsa János sajtóreferens

Péter Károly jegyzete:

Enti

A lakásban mindenütt a fehér szín uralkodik: fehérek a falak, az ágytérít, az abrosz az asztalon, a függöny az ablakon, és még folytathatnám. A 84 éves Ica Valentina házigazda haja is hófehér, akárcsak házikabátja, papucsja.

A fehér szín kortalan és rugalmas, szabadon társítható hozzá bármilyen más szín. Vele kapcsolatban a tisztaságra, az ártatlanságra, a jóságra és az egyszeriségre gondolok. Ez a szín a béke és a jóakarat kifejezése. A fehér ruha a lélek zelmét jelenti az anyag felett.

Egy sokat és értő olvasott aszszony ül elém, aki a könyvekben talált kincseket, mint kulturális két használat egy életet át. Beszélgetéseink világosan kitűnt, hogy Enti tartalmas életet élt, tele empátiával, erőfeszítéssel és áldozathozatalokkal. Úgy tudom, hogy a tartalmas élet érzése részben együtt jár a boldogság érzésével, azonban különbözőnek is egymástól. A tartalmas élet az adásról szól, míg a boldogság leginkább attól függ, mit kapunk meg az életben. Enti sokat adott, de kapott is: ha élete tartalmasságát az egyik boldogság érzését a másik serpenyőbe tenné, vajon merre billenene a mérleg? Erről még beszélgetni fogunk, megígérem.

Enti most nagy elrelépéseket tesz önmaga felé, önmaga kiteljesedése felé. Olvasni már nem lát, de írni még tud! Úgy érzi, hogy rengeteg tenni-valója van, de azt is belátja, hogy lassacskán elérkezett a visszavonulás ideje. Meg kell írnia mindazt, amire emlékszik, el kell engednie a legnagyobb gyötrelmeket okozó negatív gondolatokat, meggyűlöleteket, és helyre kell tennie a múlt egy-egy szelétét. Az asztal fehérségében nagy, fekete betűkkel teleírt fehér papírlapok hevernek. 150 írott oldalon Enti visszatért nevelői udvarába, ahol tanulságos „állati” történetek szenttanúja volt gyermekkorában. Majdani olvasói soha sem fogják elfelejteni ízes nyelvezetét!

Örvendek, hogy egy olyan emberrel találkozhattam, aki tudja, hogy „az életet csak hátratekintve lehet megérteni, de élni elre nézve kell”.

Mai fiatalság

Mindent elmondok

Mindent elmondok anyámnak. Tízszor, százszor ismétlgetem magamban, mintha edzeném az elhatározásomat. És fölszereltem magam egy stopperórával. Így beszéltem meg Zolival. Megnyomom a gombját, s ahogy a mutatók elindulnak, én startolok, nekivágok vallomásom távlatának. Igenis távlata van, kibontakozásának örömteli távlata.

Anya pontban kettőkor belépett, válltáskájában könyvet, papírainak terhével, két céget is könyvelt, én meg elébe libegtem könnyű tánclepekkel, megnyomtam a stopperórámat, és ömleni kezdett belém tízenhat évem lendületével a vallomásom.

- Anya, te mindig gyermeki szinteséget követeltél tőlem, most szófogadó lányodként engedelmeskedem, megosztom veled a boldogságomat. Közöttünk Zolival nincs semmi, vagyis minden van, minden megtörtént, amit tőlünk Zolival egyik lettünk. Érted, anya? Én már nem én, már nem, hanem elválaszthatatlanul egyik lettünk a megtörténés után.

Anya ugrott egyetfő könyvet, terheivel, mintha parázsba lépett volna, és a jó modorról megfélelkezve, amit egyébként tőlem mindig számonkért, hadonászni kezdett, mint aki darazsat akar elkergetni az orra elől és főkönyvet a státuszából ordította: fogd be azt a mocskos szád, nem vagyok kíváncsi a te taknyos érzelmekre meg Zoli kandúri vigyorgására, ahogy elém tolakodva köszön nekem.

Ezzel lendített egyet a válltáskáján, letörölt engem a pályáról és bezárkózott dolgozószobájába, rákattintotta a zárat is.

Erre a változatra is felkészültünk Zolival. Haha! Lenulláznia engem vallomásom távlatával együtt? Mikrofont szereltünk a kabinetjébe. Szülő és gyermeke között nem szakadhat meg a kibeszélés meleg kapcsolata.

Ordítottam a mikrofonba:

- Anya, mi Zolival túl vagyunk már az ütődött tapogatások játékán, hogy ez is, meg az is az enyém, pedig nem is volt olyan száraz élvezet, te is emlékezhetsz a régmúltadból. Most már mi ketten Zolival a bedolgozások tüzeben lobogunk és azon sem csodálkoznék, talán jól is esne, ha megsemmisülnék forróságában.

Anya elször páját szorította a füléhez, mélyebben fúrta magát recseg rugózató ágyában, majd a drága cseh kristályvázakat vágta az ajtóhoz, végül bosszút kiabálva ki akart törni, felképezni engem, kidobni az utcára, mert oda való vagyok. Zoli zsenialitása. Ezt a lehetőséget is beírta forgatókönyvünkbe. Anya belülről, én meg kívülről blokkoltam az ajtót és folytattam fiatal lendülettel vallomásom távlatát.

- Be szeretek ülni Zoli ölébe, magamhoz húzom tőled, pedig átfogja a derekam, mivel sikoltások törnek ki belém, amit nem győz elégszer hallani. Végigcsókol tőled a talpig, ott is, ahol a felnőttes álsemérmessége tiltja, és azt mondja, hogy bolondul a szagomért, bekötött szemmel tízezer közül is felismerne engem.

Anya zokogott, nagyokat trombitált zsebkendőjébe, az én májam meg daadt az elégedettségtől. Ha egyetlen szóval is a bocsánatomat kéri, a mellemre ölelem, és egymás ruhájába fogjuk törölni az orrunkat.

Erre nem került sor, hazajött az apám. Megörvendtem: új médium és neki is a nyakába varrhatom lelkes gyermeki vallomásomat.

- Apa, valami irtó jelentet és hét pecsét alatt rögzített titkomat kell megosztanom veled, de ne fogd be az orrod.

der s várakozással nézett rám, lehetett benne már három-négy korsó sör.

- Azt akarom a tudodra hozni, itt félbeszakítottam vallomásomat, nem tett szert nekem, idegesített az a körülményeskedés „tudodra hozni” és helyette az arcába ordítottam: én meg Zoli, mi ketten, érted apa? Mi ketten...

Nem tudtam folytatni, lángforró lettem belülről, és fejvesztetten átöleltem apát, és nagy megkönnyebbüléssel kitört belém: apa szeretlek téged, nagyon szeretlek, és megcsókoltam malátasört illatozó nagy arcát. (Szigeti Béla)

Tudós papok, pap feltalálók

Amikor egy kolostort, vagy székes-egyházat látunk, a csodálkozás után az juthat eszünkbe, hogy ezekben csak imádkozó papok és szerzetesek végzik egyhangú dolgaikat. Pedig egy ilyen egyházi építmény mögött mindig büszkélkedik valamiféle kollégium, amelyben nagyon komoly munka és tudományos tevékenység folyt és folyik napjainkban is. Ez a törekvés a természettudományok területére is kiterjed. A szükségesség követelte meg az emberiség folytonos küzdelmét a természet ellen szemben, mert az élet fennmaradásáért szükség volt foglalkozni a természet jelenségeivel, és fel kellett fedezni azok törvényszerűségeit. Ebbe a munkába az egyház a legrégebb óta bekapcsolódott, s a 19. sz. közepéig mondhatni, kizárólagosan jelen volt. Így születtek azok az egyházi személyek a keresztény, meg más felekezetek körében, akik felfedezéseikkel gyarapították a természet ismereteinek tárházát. Mi, magyarok is nagyszámú olyan tudóssal és felfedezővel büszkélkedhetünk, akik papi reverendában vagy talárban alkotnak új meg új ismereteket a természet és technika világában. Sok esetben csak a véletlen, vagy a szerénység gátolta meg őket abban, hogy nem ki arathatták le az elsőség koronáját. Ebben gátat szabott a papi szerénység és az is, hogy 1896-ig a legközelebbi szabadalmi hivatal Bécsben volt, miközben a Magyarország területén éltek. A nagyszámú tudós papok közül a helyszere csak néhány nevet enged megemlíteni:

HELL MIKSA (1720–1792) csillagász a bécsi csillagda igazgatója volt, később a kolozsvári jezsuita egyetem

HELL MIKSA

Máramarosi gyógyszerészek

Béress József

1901. július 9-én született Lovasbényben (Székesfehérvár járás). Iskoláit is szülő helyén kezdte meg, majd 1910 után, amikor apja, id. Béress János Máramarosszigeten vett gyógyszerésztartat, a piaristáknál folytatta a gimnáziumot. Egyetemi tanulmányait a Szegedre áttelepült Ferenc József Tudományegyetemen végezte. 1924-ben kapott gyógyszerész oklevelet.

Ezt követően Issekutz Béla professzor gyógyszerismereti intézetében gyakorolt még egy évig. 1925-ben haza jött, és a katonai szolgálat teljesítése után, egy ideig Bukarestben dolgozik gyógyszerésztárban, a szegedi oklevele honosítása érdekében. 1932-ben, apja halála után örökölte a gyógyszerésztartat, és azt 1949-ig, az államosításig vezette.

matematika tanára, majd a kolozsvári csillagda létrehozója. 1769-ben az Északi-sarkhoz közeli egyik szigeten figyelte meg a Venus bolygó áthaladását a Nap előtt, amiből kiszámította a Nap-Föld távolságot, majd módszert dolgozott ki a földrajzi szélesség meghatározására, melynek első sorban a tengerészetben van szerepe, hiszen a tengeren régebben csak a Hold, a Nap és a csillagok adtak tájékozódási támpontot. Több csillagászati évkönyv összeállítására is a nevéhez fűződik, és közreműködött a nagyszombati, egri, gyulafehérvári csillagdak létrehozásában.

A technika nagy felfedezése volt a 19. sz.-ban az elektromotor és a dinamó, amely **JEDLIK ÁNYOS ISTVÁN** (1800–1895) nevéhez köthet. Ez a benécs szerzetes a gyulai gimnázium tanára, majd 1840-től a pesti egyetem fizika tanszékének a vezetője. 1848-ban beállt nemzetiek, a szabadságharc leverése után nehezen, de visszamegy egyetemi katedrájához, melyet 1878-ban tiszteletesen átvesz. Ha figyelembe vesszük, hogy *Volta* 1800-ban készítette el az első elemét, melyet az elektromosság első lépéseként tartanak számon, akkor azt is mondhatjuk, hogy *Jedlik* az 1830-as években már a beinduló elektromos kutatások élvonalába tartozott, s tette meg is az első lépéseket. Legfontosabb találmánya a villanymotor elvének kidolgozása. Egy álló tekercsbe egyenáramot vezetett, ennek belsejében pedig egy másik tekercsbe vezette az áramot, mely elmozdult és egy kommutátorral forgó mozgást ért el. Ezt vilámlámpa forgónak nevezte, ez volt az első elektromotor. Másik találmánya a dinamó. Tulajdonképpen egy tekercsben egy másik tekercset forgatott és így fedezte fel az öngerjesztés elvét. Ez 1856-ban történt. Figyelme a magas feszültségeket sem kerülte el, és sikerült felfedeznie a feszültség-sokszorosítás elvét, vagyis a transzformátort. Itt nehézséggel szembesült a magas feszültségek létrehozásánál, mert nem voltak megfelelő szigetelőanyagok. Az elemek területén is előbbre vitte a technikát. Kétfolyadékos elemeket készített és ezeket sorba kötve olyan feszültséget hozott létre, amellyel ivergővilágítást tudott létesíteni. Sajnos, a dinamó felfedezésének *Siemest* tartja számon a világ. Pedig *Jedlik* hamarabb írta le találmányát, de a szabadalmazással elkésett. 1855-ben a párizsi Világkiállításon bronzérmét kapott, majd 1867-ben a Kiegyezés-

Részt vett az egyesületi életben, 1941-1944 között a Magyar Gyógyszerész Egyesület Máramaros, Szatmár és Szilágy megyéket tömörítő 22. kerületének választmányi tagja.

Az államosítással megszüntették a gyógyszerésztartat, t pedig áthelyezik a *Buzáth Márton* által alapított egykori Kórház, az államosítás után a 16. számú visel gyógyszerésztárba, ahol beosztott gyógyszerészként dolgozik *Jóna Sándorral*, valamint a testvérével, *Béress Antallal*, aki akkor egészségvezető volt.

1950-ben Aknasugatagra került, le tartóztatták és két éven át ítélet nélkül munkatáborokban (Békáson, S vine tén) dolgoztatták. Hazatérte után, 1952-től Máramarosszigeten, majd 1958-1961 között Felsővisón, 1961-től 1969-ig Hosszúmezre beosztott gyógyszerész, illetve gyógyszerésztartat vezetője.

Béress József 1976-ban hunyt el, 75 éves korában.

Dr. Marian Felix

JEDLIK ÁNYOS ISTVÁN

kor királyi tanácsos lett és az egyetem prórektora, találmányait a nagyvilágban mégsem sikerült elismertetni. A Hungaricumnak minősített szódavíz is az találmánya.

Egy másik nagynevű tudós a természettudományok területéről, aki a papi sorból lett tudóssá, **KÁROLY IRÉN (IRÉNEUSZ) JÓZSEF** (1854–1926). A 19. sz. végén és a 20. sz. elején a fizika a rezgések tanulmányozása felé fordult és annak törvényeit kutatta. Ebbe kapcsolódott be *Károly Irén József* is. Pár évet Innsbruck-ban tanult és mint premontrei szerzetes Nagyváradra helyezték. Közben Kolozsvárra bölcsezt, matematikát és földrajz tanári diplomát szerzett, miközben 33 évi aktív munkája Váradhoz kötötte. A század elején *Herz* kísérletei *Károly* figyelmét is felkeltették, és 1901-től az elektromágneses hullámokat vizsgálta, különösen érdekelték a drótnélküli jelzések, valamint a röntgen- és katódsugárzások. Munkáját annyira komolyan vette, hogy elutazott Németországba, felkereste *Röntgen*et, akinek laboratóriumával is megismerkedett, ennek nyomán elsőként az országban létesített röntgenlaborot, és e sugárakat elsőként alkalmazta diagnosztizálásra és gyógyításra is. 1901-ben beindult Várad villamosítása. *Károly* tudását a város szolgálatába állította. A város hasznosította fizikatudását, majd elkészítette a városi vízierőmű tervét. Pár év múlva a kolozsvári egyetem matematika katedrájára hívták meg.

Nagy felfedezése a drótnélküli táví-

ró feltalálása. 1893-ban a váradi gimnázium udvarán 20 méteres távolságra küldött jeleket, majd két év elteltével már 10 km távolságra tudta jelzéseit továbbítani. A kor firtora, hogy ebben az évben indul meg a vita az első kérdésében az olasz *Marconi* és az orosz *Popov* között. Ma is vita tárgya, hogy *Marconi* vagy *Popov* a drótnélküli távíró feltalálója. Pedig *Károly* az, de akár csak *Jedlik*, is elkésett a bejegyezéssel. Az első világháború végén egyedül próbálta irányítani és fenntartani a váradi premontrei iskolát, de erlködése hiábavalónak minősült, mert az új román állam 1923-ban a premontrei iskolát megszüntette.

Csak három olyan egyházi személyt soroltunk fel, akik valamit tettek a természet meglovagolásáért. Számuk viszont sokszorososa ennek, akik minden egyházi közösségben dolgoztak azért, hogy az élet szebb, könnyebb és gazdagabb lehessen. Azt se feledjük el, hogy 1944-ig latinul tanítottak, ekkor lett a magyar az iskolák nyelve és ekkor születtek egyes fogalmak magyar megnevezései is. Ezeknek a fogalmaknak a megnevezése ugyancsak a tudósok feladata volt, és ma mosolygunk, amikor a delez, vagy a forgony neveket halljuk. Mindezek ellenére büszkén vehetjük nyelvünk régi tudósaik nevével, akik nemzetünk büszkeségei maradnak a jövőben is.

Kis Kornél Iván

KÁROLY IRÉN (IRÉNEUSZ) JÓZSEF

Vigyázz, hogyan gondolkodol!

Te az aranyszabály szerint élsz?

Ismered-e az aranyszabályt, kedves olvasóm? Pontosabban az emberek közötti kapcsolatok aranyszabályáról tudsz-e? Így hangzik: „Bánj mindenkiel úgy, ahogy te szeretnéd, hogy mások bánjanak veled!” Szépen hangzik, igaz-e? Vajon szebb, jobb, emberibb lenne-e a világ, ha mindenki betartaná?

De vajon mit is jelent az aranyszabály valójában? Menjünk csak közelebb, nézzük meg!

Ahhoz, hogy tudd, miként bánj másokkal, el kell tudnod, hogyan szeretnéd, ha mások bannának veled. Így van-e?

Hogyan szeretném én, hogy mások bánjanak velem? Lássuk csak!

Elször is szeretném, ha mások - lehet legmindenki - kedvesebb, udvariasabb, türelmesebb, megértőbb, beleérzőbb volna. Továbbá jó volna, ha az emberek betartanák az emberi és isteni törvényeket, ha békés úton oldanák meg konfliktusaikat, ha... De inkább folytatsd te, kedves olvasóm!

Ahhoz, hogy az aranyszabályt megkösd az emberi kapcsolatokban, nekem kell megtennem az első lépést, tehát nekem kell arra törekednem, hogy kedvesebb, udvariasabb, türelmesebb, megértőbb, beleérzőbb legyek az emberekkel, mert csak akkor remélhetem, hogy ugyanezt kapom tőlük. Vagyis nekem kell arra törekednem, hogy az aranyszabály szerint éljek.

Te eldöntöd-e, kedves olvasóm, hogy a jövőben az aranyszabály irányítja lépteidet az élet útján?

Farkas Imre

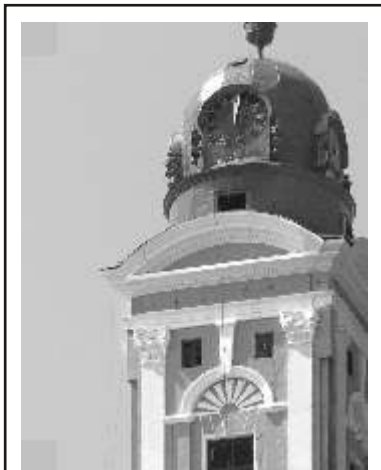
A kitartás bajnoka – Hajós Alfréd

Ha olimpiai bajnokaink közül néhány nevet kellene kiemelni, bizonyára a b ség zavarába kerülénk, ahogy a legnagyobb sikeres sorozatok közül is nehéz a választás. A Brazíliában zajló küzdelmek szünetében ismerkedjünk meg néhány olimpikonunkkal, akik nem mindennapi utat jártak be. Van köztük olyan, aki 28 év különbséggel indult el két olimpián és amellet még négy sportágban volt az ország legjobbja között. Egyikük több mint hat olimpiai cikluson keresztül volt a világ tetején, míg másikuk három elvesztett dönt után sem adta fel. Megismerkedhetünk egy sportlövvel is, aki elvesztette ügyesebbik kezét, de második olimpiáján el re megírta gy zelmi beszédét, és bemutatjuk az egy olimpián (eddig) legsikeresebb sportolónkat is.

A Dunában tanult meg úszni

Els bajnokunk nem egyszer csak azért említésre méltó, mert nyitotta meg – az azóta a háromszázhoz közelít – aranyérmeseink sorát, de életútja és olimpián elért sikerei bármely más korszakban csodálatot érdemelnének. A születésekor a Guttmann Arnold nevet kapó fiú egy Galíciai magyar városba bevándorló zsidó kereskedő család fiaként elszegényedett családi körülmények között n tt fel. Iskola mellett hajórakodóként segített apjának, ami abból a szempontból volt mérföldkő életében, hogy a dunai mat-

Nagybánya
és környéke

A Bányavidék történelme, legfontosabb turisztikai láttnivalóinak, emlékhelyeinek leírása, Színerváraljától Kapnikbányáig. Megvásárolható a Teleki Magyar Házban.

róztól tanult meg úszni. Mikor már Hajós Alfréd néven beiratkozott a Királyi József M egyetemre (a BME el dje), már Magyarország legjobb úszója volt.

Felkészülését nehezen tudta tanulmányaival összeegyeztetni: a millenniumi ünnepségek évében a Rudas langyos termálvizében edzett. Az athéni megmérettetésre, az I. Olimpiai Játékokra való elutazáshoz a tavaszi szemeszter közepén egy hónap szabadságot kért és végül kapott a mogorva Ilyosvay Lajos dékántól.

Az els éves hallgató 100, 500 és 1200 méteres úszásra nevezett be – akkor még nem különítették el az úszásnemeket, bárhogy lehetett úszni. A felújított játékokon a világon el ször tartottak olimpiai úszószámokat, ugyanis az nem tartozott a játékok sportágai közé. A Pireuszi-öbölben felsorakozók így az olimpiák si földjén (vagy inkább vízén) készültek a földkerekség els olimpiai bajnokát avatni 100 méteren. A csíp s áprilisi id ben a tenger mindössze 11 Celsius-fokos volt, ami a budai termálfürdő hő viszonyítva igen csak feladta a leckét a budapesti építészhanglatnak.

Volt, aki a hideg miatt feladta a versenyt, azonban Hajós Alfréd mindenkit maga mögött hagyva els ként csapott célba, így megszületett Magyarország els olimpiai bajnoki címe. Aki ismeri napjaink 100 méteres férfi gyorsúszásának id eredményeit, talán elképed Hajós 1 perc 22 másodperces ideje láttán, ám a magyar sportoló amellet, hogy amat rként, szabadidejében készült a megmérettetésre, hideg, hullámzó tengervízben érte el sikerét. Említésre méltó, hogy az els újkori olimpián rendeztek úszószámokat külön matrózoknak is, amelynek 100 méteres dönt jében például 2 perc 20 másodperccel nyert a bajnok.

Hajósnak nem sok ideje volt ünnepelni, ráadásul a szervezés botlásának következtében nem tudott az 500 méteres gyorsúszás rajtjához odaérni. Az utókor bölcsességével azonban megállapíthatjuk, hogy talán jobb is volt így, ugyanis a szintén aznap programban szereplő 1200 méteres táv közepe felé Hajós már-már azon gondolkodott, hogy feladja. Holott tanulóva a 100 méteres versenyben l, a hosszútávra már fagygyúval kente be magát. De bátorságot mérítve (és mert nem volt a közelben csónak, ami felvehetné) elúszott a cél, ahol ereje annyira fogytán volt, hogy ki kellett segíteni a mólóra. A zord körülményekre jellemző, hogy második helyezett görög sporttársára három percet vert rá. Hajós 18 perc 22 másodperces idejével lett a második

Teleki Magyar Ház

Idei felújítási terveink

Folytatódik a téglajegyek árusítása

KÖSZÖNETET MONDUNK mindazoknak, akik az elmúlt hetekben-napokban is téglajegyek vásárlásával segítettek a Teleki Magyar Ház felújítási munkálatait:

Fodorean Anna, Nagybánya – 300 lej (arany), Fodorean Anna, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Kása Ottó, Marosvásárhely – 10 lej (egyszer / póló ráadás), Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Nagybánya – 10 lej (egyszer / póló ráadás), Név nélkül, Nagybánya – 50 lej (bronz), Murvay László, Nagybánya – 50 lej (bronz), Haupttrich István, Egyesült Államok – 100 USD (1-1 db. arany és ezüst), Valdman István, Nagybánya – 100 euró (1-1 db. arany, ezüst és bronz), Májericsk István, Fels bánya – 500 lej (gyémánt), Sógor András,

Nagybánya – 50 lej (bronz), Tim Márta, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszer /), Fábry-Asztalos Tibor és Szilvia, Egyesült Államok – 100 lej (ezüst), Balogh György, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Vés Agoston, Kanada – 500 lej (gyémánt). Név nélkül, Nagybánya – 20 lej (2 db. póló bónusz), Miszti Matild, Nagybánya – 300 lej (arany), Szakács János, Ausztria – 100 lej (ezüst).

Téglajegyeket **10 lejes** (egyszer téglajegy), **50 lejes** (bronz), **100 lejes** (25 euró/ezüst), **300 lejes** (75 euró/arany) és **500 lejes** (125 euró/gyémánt) címletekben lehet ezután is vásárolni, személyesen a Házban, vagy banki utalással, esetleg PayPal rendszeren keresztül. További részletek és információk honlapunkon, valamint az intézmény irodájában és telefonszámain!

magyar olimpiai bajnoki cím tulajdonosa.

Hajóst nemcsak a maroknyi magyar versenyző, de a sokezer néző is ünnevelte. A görög trónörökös, a későbbi I. Konstantin király (volt az, aki később ellenezte Görögország I. világháborús részvételét az antant oldalán) el is nevezte „magyar delfin”-nek, amelyet másnapról már a görög sajtó is átvett. A díjátadón a zenekar az osztrák himnuszra kezdett rá, de aztán elhallgatott, az els magyar olimpiai csapat hét tagja így énekelve kezdett bele Kőlcsey Himnuszába. A Gott erhalte nem utoljára hangzott el tévedésből 1918 el tti magyar bajnokavatás esetén, jóllehet tudjuk, hogy az Osztrák Császársággal közös volt a külügy, de a sportügy nem. S t, a Lajtán túl még Csehországnak (Bohémia néven) is sikerült külön olimpiai csapatot indítania 1900-tól – az Osztrák-Magyar Monarchia ebben tehát nem volt egy-séges.

Ma már furcsának hangzik, de Hajós nyakába egyszer sem került aranyérem: az els két újkori olimpián a bajnokok még ezüstérmeket kaptak (a bronz a második helyezettekéért). Az els aranyérmünket így Hajós utódja, Halmay Zoltán kapta, akit az 1904-es St. Louis-i olimpián avattak kétszeres bajnokká 50 és 100 yardos gyorsúszásban (második olimpiai bajnokunk, a diszkoszvető Bauer Rudolf 1900-ban még szintén ezüstérmel tért haza).

Hajós második olimpiája

A Magyar Delfin igazi sportember

volt, pályafutása nem ért véget az els olimpiával. Hazatérte után Budapesten sikerrel teljesítette a vizsgákat (Ilosvay dékán csak ezt követően gratulált neki), majd új sportágokban próbálta ki magát, mint a síkfutás, diszkoszvetés és a gátfutás, melyek révén az országos bajnokságokban tovább b vítette éremkollekcióját. A BTC színeiben még a labdarúgásba is belekezdett, amelyben a válogatottságig vitte, s t 1906-ban – 28 évesen – a magyar csapat szövetségi kapitánya is lett. Emellet számos magyarországi épület tervezéne is mondhatja magát. A leghíresebb a margitszigeti uszodakomplexum, amely napjainkban teljes joggal viseli a nevét.

Hajós Alfréd olimpiai pályafutását is tovább folytatta – mégpedig 28 év után. Az 1924-es Párizsi játékokon a m vészeti versenyek építészet kategóriájára küldte el „Ideális stadion” m -vét, amelyet Lauber Dezs vel közösen készítettek. A pályaművet a második helyezésre tartotta érdemesnek a zs ri, így Hajós Alfréd ismét egy ezüstérmel birtokosa lett. Az els helyezésre azonban senkit sem hirdettek ki, sokan ezért gy ztesnek tekintik az építészpárost. Azonban a Coubertin javaslatára az olimpiára kerül m vészeti versenyeken „üres helyezések” gyakran el fordultak, továbbá a NOB ma már nem tartja számon ezeket az olimpiai éremtáblázatokon (mivel egy aranyérmest is elkönyvelhetünk a m vészeti versenyeken innen ered a magyar érmek számában nyilvántartott két különböző érték is). (mult-kor)

INNEN ONNAN

Négyezer éves sebészkéseket tártak fel a régészek Peruban

Négyezer éves "sebészkéseket" tártak fel Peruban, ami igazolja, hogy az si perui orvosok sebészi beavatkozása-

sokat végeztek a pácienseken. A dél-amerikai ország középső részén feltárt leletek szerint a kecsuák beszél jacsak bennszülöttek gyakorolták az orvoslást. A palak b l készült "sebészkéseket" 16 gyermek és feln tt mumifikálódott maradványaival együtt találták meg, akiknek teste magzati pózban nyugodott, az Andokban élt törzseinek hitvilágához ill en "az újjászületésre készen". Antonio Robles, az Andok északi részén fekv Huánuco tartomány Churubambában lév helytörténeti múzeumának kurátora szerint a feltárás igazolja, hogy az si peruiak gyakorolták az orvoslást, ismerték a koponyalékelést és mumifikálást is végeztek, ami arra utal, hogy tisztában voltak bizonyos orvosi technikákkal. Robles hangsúlyozta, hogy az elvégzett sebészi beavatkozásokhoz ismer-niük kellett az emberi testet, és nemcsak a holtak mumifikálásához szüksé-

ges vágásokkal voltak tisztában, hanem a gyógyító technikákkal is. A múmiákat Limától több mint 400 kilométerre északra, a Huánuco tartománybeli Papahuasiban, a Huallaga folyó bal partján tárták fel. A régészeti helyszínen k mozsarakat is találtak, amelyeket gyógyító növények összetöréséhez használhattak, és egyéb orvosi eszközök is el kerültek. "Nyilvánvaló, hogy a térség lakói között voltak, akik gyógyítottak, ami szokatlan, mivel az emberek zömmel vadászok, földm vesek, gy jtöget k és harcosok voltak. Nagyon érdekes egy olyan falu feltárása, ahol gyógyítottak, megérdemel egy kiterjedt kutatást" – értékelte Robles. A jacsak törzs létezésének els bizonyítékait 14 éve a japán archeológus, Onuki Josio vezette régészcsapat tárta fel.

Rendkívül jó állapotban megmaradt T. rex fossziliára bukkantak Amerikában

Amerikai paleontológusok újabb Tyrannosaurus rex-fossziliára bukkantak a montanai Hell Creek formáció shüill -lel helyen. A lelet érdekessége, hogy egy igen jó állapotban megmaradt, teljes koponyát tártak fel önkéntesek segítségével a Burke Természettörténeti Múzeum és a Washingto-

ni Egyetem szakemberei. A zsarnokgyík-fosszília a Tufts-Love Rex nevet kapta megtalálói, két önkéntes paleontológus után, akik el ször fedezték fel

Montand eredeti neve. **77.** Almahéjak! **78.** Baby ...; n i hálóruha.

FÜGG LEGES: 1. Állja ...; kirtart. 2. Kén és cink vj. 3. Válogatott brazil labdarúgó volt. 4. Spinoza m -ve. 5. Spanyol exkirályné. 6. Alá. 7. Máltai, kambodzsai és olasz gkj. 8. ...-Bogaz; a Kaszpi-tenger öble. 9. ... Gay; "atomtöltet " repül gép. 10. Néma Edit! 11. Páros szerv. 12. "Nézd meg az anyját, vedd ... lányát." 17. Ellenlenz s katonasapka. 18. Pálmafajta. 21. Hordót mér . 23. Olasz hármas. 25. Megtéveszt , félvezet . 27. A hatalom gyakorlása. 28. Éjfél! 30. Csenedesen visszahúzó. 32. Vél , gondoló (nép.). 34. Traven regényt írt róla. 36. Alkohol. 37. A gondolat befejez része. 38. ... vino veritas; Borban az igazság. 41. Lakrészek! 44. Bankban vannak! 45. Nemesfém. 46. Metzi városrész! 49. Nyomás ...; Emma Roberts filjme. 52. Orahang. 54. Mákszemek! 55. Illetéket fizet. 59. Horgászsínór. 61. Arra a másik helyre. 63. Vörösmarty Mihály eposza. 64. Angol feltalálóról elnevezett, biztonsági bányászlámpa. 67. Ritka férfinév. 69. ... Andric; szerb író. 71. ... de Janeiro; brazil nagyváros. 72. ... Paulo; brazil nagyváros. 73. Le. 74. Világbajnok (1983), német atléta (Petritz). 76. Lapok a talonból! 77. Két lat!

Szerkesztette: Csatlós János

a hegyoldalból kiálló csontokat. A Montana, Észak- és Dél-Dakota, valamint Wyoming határán lév lel hely a kréta kor utolsó id szakából származik. A 91 méter vastag Hell Creek formációban hemzsegnek az smaradványok, amelyek a dinoszauruszok történetének végs fejezetét képviselik, és körülbelül 68 millió és 65 millió évvel ezel tti id intervallumból származnak. Számptalan kanyon és vízmosás szabdalja a területet, amelyek mentén a szél és különösen az es újabb és újabb leleteket hoz a felszínre. A kutatók, akik az idei feltáráson az shüill megkövesedett csontvázának mintegy egyötödét ásták ki, köztük borda-, gerinc és medencecsontokat, jöv re folytatják a feltárásokat. A leletek középpontjában a mintegy 1,2 méter hosszú koponyacsont áll, amelynek eddig csak a baloldalát ásták ki. A szakemberek úgy vélik, hogy a k be ágyazódott jobb oldal is ugyanilyen ép és érintetlen. A koponya kiemelését októberre tervezik – adta hírül a Live Science tudományos-ismeretterjeszt honlap. A kutatók becslése szerint a T. rex 66,3 millió éve élt, nem sokkal a dinoszauruszok kihalása el tti id kben. A koponya méretéb l arra következtetnek, hogy 15 éves lehetett, amikor elpusztult, azaz egy tipikus T. rex-élettartam felét élte meg. Paleontológusok nem gyakran bukkannak zsarnokgyík-fossziliára, és még kevésbé gyakran olyanra, amelynek ilyen jó állapotban rz dött meg a koponyája. Az amerikai kutatók szerint ez a világon a 15. feltárt, szinte teljes T. rex-koponya. (erdekessvilag)

B ezeréves Európa legid sebb fája

A kutatók szerint a feny nek is otthont adó észak-görögországi Píndosz-hegység egyik magasan fekv erdejében több mint egytucatnyi ezeréves fa él. Egy több mint 1075 éves balkáni páncélfeny (Pinus heldreichii) a jelenleg ismert legöregebb él fa Európában – állapították meg svéd, német és amerikai kutatók. "Egészen elképeszt , hogy ez a hatalmas, komplex és leny göz organizmus ilyen hosszú

ideig megmaradt egy ilyen ellenséges környezetben, ahol már több mint háromezer éve megvetette lábát az emberi civilizáció" – mondta Paul J. Krusic svéd dendrokronológus, a görögországi famatuzsálemet felfedez expedíció vezetője. A svéd kutatók, a Mainzi Egyetemen és az Arizonai Egyetemen dolgozó kollégáikkal együtt a görög mitológiából ismert Adoniszról neveztek el az Európa legöregebb él fájának címével kitétetett balkáni páncélfeny t. A szakemberek szerint az Adonisznak is otthont adó észak-görögországi Píndosz-hegység egyik magasan

fekv erdejében több mint egytucatnyi ezeréves fa él – számolt be honlapján a Stockholmi Egyetem. "Évekkel ezel tt olvastam egy írást err l a nagyon érdekes görögországi erd r l. Kutatásunk során megpróbálunk minél távolabb visszatekinteni a múltba a hajdani éghajlati viszonyok feltérképezése érdekében, amihez nagy szükségünk van ilyen id s korú, él fákra. Ahhoz, hogy meghatározzuk a fa korát, mintát kell vennünk bel le. A kimetszett egyméteres mintán 1075 évgy r t számoltunk össze" – magyarázta a szakember. A kutatók reményei szerint az Adoniszhoz hasonló, valamint az elmúlt évszázadokban elpusztult, de a talajon meg rz dött fák évgy r inek éves változásai hasznos információkkal fognak szolgálni a több ezer évvel ezel tti éghajlati és környezeti viszonyokról. A matuzsálemi fákat a Stockholmi Egyetem, az Academy of Athens és a TEMES S.A. szervezet együttm ködésével megvalósuló tudományos expedíciók keretében fedezték fel. (hir-ado)

KERESZT-REJTVÉNY

Chamfort gondolata

VÍZSZINTES: 1. A gondolat első része. 13. Tüzet éleszt. 14. Tiltás. 15. Finn népi hangszer. 16. Becézett Antal. 18. Zokogó. 19. Budai hegy. 20. Ománi, kambodzsai és spanyol gkj. 21. Határozott nével . 22. ... Pinakothek; müncheni képtár. 24. ... Milan; olasz focicsapat. 26. Lehár Ferenc operettje. 29. Bevarr! 30. Lakatlan sziget! 31. Társa (röv.). 33. Néha-néha egyegy levelet küld. 35. Megvan a magához való ...; Nem kell t féltetni. 37. Indonéziához tartozó sziget. 39. ... mars!; Eredj innen! 40. Bevalló! 42. Zambiai, spanyol és luxemburgi gkj. 43. Sietve távozó. 45. Pápai szolga. 47. Szén, oxigén és trícium. 48. Mi lesz, már? 49. Becézett Aranka. 50. Feszélyeztettség. 51. Stuart Mária népe. 53. Er s, édes, spanyol bor. 56. Cink és kén vj. 57. Vakarni kezd! 58. Jószív skodik. 60. Észak-amerikai ország. 62. Belül gyér! 63. Kerül. 65. A tyúk feje! 66. Palóc alma. 68. Ásványtani forgástengely. 70. Meredek vízpart. 72. A lakás egyik helységével kapcsolatos. 75. Yves

1	2	3	4	R	5	6	E	7	8	9	10	11	12	S
13					14			15						
16				17			18					19		
		20				21		22		23			Z	
24	25		26		27			28		29			30	
31		32		33				34		35	36			
37			38		39			40	41		42			
43				44				45			46			
47				48				49			50			
51			52		53	54				55		56		
57			58	59		60					61		62	
Á		63			64		65			66		67		G
68	69			70		71			72				73	74
75			76				77				78			
							S				B			

Proiect realizat cu sprijinul Municipiului Baia Mare prin programul de finan are nerambursabil în anul 2016. Con inutul acestui material nu reprezint în mod necesar pozi ia oficial a finan atorului. Acest material se distribuie GRATUIT.

HUMOR-ZSÁK

Pistike odamegy az anyukájához:
 - Anyuci, én kistestvércéket szeretnék!
 - Most nem lehet, kisfiam! Meg kell várnunk, míg apuci hazajön a külföldi szolgálati útjáról.
 - Anyuci, ne várjunk rá! Lépjük meg!

Az első Pistike szerelme volt Julikának:
 - Julika, te vagy az első szerelmem.
 Erre a kislány:
 - Ilyen az én szerencsém! Már megint egy kezd!

Egy vénkisasszonyt megtámadnak egy sötét mellékutcában a pénzéért. Próbálja megmagyarázni, hogy nincs nála pénz, de a fiatal rabló gondolja, hogy valószínűleg a melltaratójába dugta, és kezdi tapogatni. Mondja neki az öreglány:
 - Mondtam már, hogy nincs nálam pénz, de ha ilyen jól csinálja tovább is, írhatok magának egy csekket.

A hittanórán a református pap a mennyszágról beszél a gyerekeknek. Aztán megkérdezi, hogy ki látott már angyalkát. Pistike majd kiesik a padból, úgy jelentkezik:
 - Én már láttam angyalkát, tiszteletes úr!
 - Mikor láttál, gyermekem?
 - Múlt szerdán, korán reggel. A plébánia kerítésén át mászott ki egy lány, és azt mondta neki a katolikus pap, hogy pá-pá, angyalkám!

GYEREKEK:
 - Apu, apu...! Jaj ne! Vigyázz, az nem a labdánk...!

Pistike hazamegy a suliból, és lelkesen meséli:
 - Ma szexuális felvilágosítás volt az iskolában! Az igazgató bácsi elmondta, hogy hol nem szabad, a doktor bácsi elmondta, hogy mikor nem szabad, a tisztelendő atya pedig azt mondta el, hogy mit nem szabad.

Egy üzletember helyet foglal a repülőgépen, és észreveszi, hogy a mellette ülő elegáns nő egy gyönyörű gyémántgyűrűt visel. A férfi megjegyjezi, milyen szép az ékszer.
 - Igen, ez a Klopman-gyémánt - feleli a nő. - Nagyon szép, de együtt jár egy átokkal.
 - Miféle átokkal? - kérdezi a férfi.
 - Mr. Klopmanmal.

A rendőr járőrszolgálat közben talál egy tükröt, nézi, nézi, hogy milyen ismerős a pofa! Anyira nem hagyja nyugodni a dolog, hogy este a párnája alá teszi a tükröt. Észreveszi a felesége, és amikor a rendőr elalszik, nagy óvatossággal kihúzza a párna alól és belenéz:
 - A francba, tudtam, hogy van egy másik nője, de hogy ilyen öreg és ronda?

Egy kétmozdonyos vonat halad a pusztában, amikor elromlik az egyik mozdony. Gyorsan átkapcsolnak a másikra, és mennek tovább. Nemsokára elromlik a másik mozdony is. Ekkor a vonatvezető hangosbemondón keresztül szól az utasokhoz:
 - Kedves utasaink, van egy jó és egy rossz hírem. A rossz az, hogy elromlott mind a két mozdonyunk, és emiatt itt kell vesztelnünk egy jó ideig. A jó hír az, hogy nem repülőgépen ülünk...

Étteremben kérdezi a pincér a vendégtől:
 - Vörösbor, vagy fehérbor óhajt a kedves vendég?
 - Tökmindegy, színvak vagyok!

- Hogyan történt a baleset? - kérdezik a férfit a baleseti beszélgetésen.
 - Mentem a Trabanttal, és elhajtott mellettem egy Porsche.
 - De hát ez még nem okoz balesetet.
 - Ez még nem, de azt hittem, hogy állok, és kiszálltam.

- Apu, a padszomszédom, Pisti egyest kapott matekból - újságolja az iskolából hazatérve apukájának Peti.
 Mire az apuka:
 - Ez egyáltalán nem lep meg. Pisti olyan, mint az apja, az pedig egy nagy tökfilkó.
 Peti erre kiböki:
 - Apu..., én is egyest kaptam...

Két rendőr Amerikába hajózik tapasztalatcserére. Ahogy közelednek a parthoz az egyikük nevetni kezd, erre a másik:
 - Mit neveztesz?
 - Látod a felhőkarcolókat?
 - Aha.
 - Hát így nem volt nagy kunszt felfedezni Amerikát.

Vagány csávó megy a barátjánál az utcán éjszaka. A lány meglát egy bundaüzletet.
 - Jaj, de szép bundák! Úgy szeretnék egyet!
 A fickó fog egy téglát, és betöri a kirakatot. Kiveszi a bundát és odaadja a lánynak.
 Mennek tovább, majd egy Mercedes-kereskedés előtt a barátán újra megszólal:
 - Jaj, de szép autók. De szeretnék egy ilyen!
 Erre a fickó:
 - Na, vegyél már vissza! Mit gondolsz, lopom én a téglát?

A kártyaszal mellől felpatan az egyik játékos:
 - Ezt én nem tudom tovább! Ez a fickó szemérmetlenül csal!
 - Ugyan már, miből gondolod? - kérdezik a többiek.
 - Abból, hogy folyamatosan más lapokkal játszik, mint amiket leosztok neki!

Receptek

Kagylóleves

Hozzávalók: 20 db fagyasztott héjas kagyló vagy 20 dkg kagylóhús; 3,5 dl száraz fehérbor; 0,5 dkg kakukkfű; 1/2 mokkáskanál rótl bors; 2 gerezd fokhagyma; 1 csapott kávéskanál só; 3 db sárgarépa; 2 db petrezselyemgyökér; 2 dl fűz tejszín; 1 evőkanál finomliszt; 1/2 csokor petrezselyemzöld; 1 db citrom.

A kagylókat visszarakjuk héjastul vagy kibontva. Tálaláskor friss petrezselyemmel és pár csepp citromlével ízesítjük.

Elkészítés:

Egy nagyobb lábasba töltünk 2,5 dl bort, belemorzsoljuk a kakukkfűleveleket, megsózzuk, megborsozzuk, és ízesítjük a felaprított fokhagymával. Hozzáadjuk a kagylót, majd felöntjük annyi vízzel, hogy ellepje. Lefedjük, 10 percig pároljuk, majd kiszedjük a kagylót.

A fűz lébe tesszük a vékony csíkokra metélt zöldségeket, és 8-10 percig főzzük. Simára keverjük a tejszínt és a lisztet a maradék borral, majd ezzel sűrítjük a zöldséges levet.

Tonhalas tészta paradicsommal és tejszínnel

Hozzávalók: 5 dkg gyömbér; 5 gerezd fokhagyma; 2 konzerv tonhal (140 g, olajos); 1 nagy konzerv hámozott paradicsom (vagy sűrített); 2 dl fűz tejszín; bazsalikom; fehérbors; só; 1-2 tk cukor; 50 dkg tészta (penne vagy spaghetti); sajt.

Elkészítés:

A tésztát sós-olajos vízben az utasítás szerint főzzük. A tonhalat lecsöpögtetjük, az olajat egy fazékban melegíteni kezdjük.

Beletesszük a gyömbért és a fokhagymát papírvékonyra szeletelve vagy reszelve. Beletesszük a tonhalat is, kevergetve megpirítjuk, majd hozzáöntjük a paradicsomot és a tejszínt. Megfűszerezünk, felforraljuk, és 2-3 percig főzzük.

A tésztát a szósszal és reszelt sajttal a tetején tálaljuk. (mindmegette.hu)

Megjelent az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2017-es falinaptára

Természetmese az embernek

„Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra” – erre emlékezett Weöres Sándorral együtt az Erdélyi Kárpát-Egyesület kiadványa, a 2017-es falinaptár. Ember a természetben – ez volt a téma, és a fényképezés kedvelői számos fotográfiával mutatják be, milyen mesevilágban is él az erdélyi ember. Beszélnek a képek nagy gazdagságról, melyek mind-mind az embernek lettek teremtve, hogy gyönyörködjön bennük. És a teremtett lény a szépségen túl megragadja az üzenetet is, mely nem papírra van leírva, nem is kibe lett vésvé, hanem más fröszszerrel rögzítettek, hogy a lélek befogadhasa. Ez tükröződik vissza a képek címválasztásában is, így járhatunk a felhők fölött, láthatunk ablakot a sziklában, tapasztalhatjuk meg a régi idők békességét. És aki itt jár, így él, annak édes lesz minden teher. Gyere, súgjak valamit! – szól az egyik cím, és súgjuk mi is a kiadó nevében: ha igazi értékre vágysz, ha minőségi ajándékkal akarsz meglepni szeretteidet, e falinaptár a legjobb választásod.

Ember a természetben.

Megjelent az Erdélyi Gyopár idei negyedik lapszáma

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület legújabb kiadványait (**Erdélyi Gyopár**, **EKE-füzetek**, **falinaptár**, illetve **EKE-memóriakártyák**) keresse az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban, illetve megrendelhetők az eke@eke.ma címen.

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro
(A Maramaros áruház autóparkolójával szemben)

- **Kirándulások repülővel Kolozsvárról:**
  - Görögország:** Kréta, Korfu, Rodosz, Zakynthos, Szkiathosz, Szantorini
  - Törökország:** Antalya, Bodrum, Kusadasi, Didim, Marmaris
  - Spanyolország:** Palma de Mallorca, Costa Brava, Costa Blanca, Costa Dorada
  - Olaszország:** Rimini
- **Buszos kirándulások Nagybányáról:** Görögország, Olaszország, Horvátország, Montenegró
- **Körutak repülővel Kolozsvárról:** Spanyolország, Anglia, Franciaország
- **Buszos kirándulások Nagybányáról, Kolozsvárról, Budapestről**
- **Gyógykezelések:** Félixfürdő, Herkulesfürdő, Tusnád, Domavatra, Cserépfürdő (Olánesti), Călimănești, Căciulata, Oláh-szentgyörgy (Sângeorz Băi), Kovászna
  - 1 heti kezelés 470 lejtől kezdődően (6 éjszaka szállás, félpanzió és kezelés)
  - 10 napos gyógykezelés 710 lejtől (9 éjszaka szállás, teljes ellátás, kezelés)

EKE-bakancs

A kiadványsorozat első három része (**Barangolások a Remetei-sziklaszoros és a Bedell környékén / Barangolások Brassó környékén / Barangolások a Központi- és Észak-Hargitán**) látott napvilágot az EKE 125. születésnapjára, illetve az egyesület XXV. Vándortáborára. A kötetek üzenete egyértelmű: keljünk útra! Nézzünk szét Erdélyben, vegyük számba értékeinket, és mutassuk meg ezeket másoknak is! Legyünk büszkék javainkra!

Hátizsákos útítárs. Egy-egy vidék 1 egy-egy spirálozott kis füzetecske, benne néhány túraleírással, történelmi ismertettel vel kalauz gyanánt kisebb-nagyobb társaságoknak. Ez az Erdélyi Kárpát-Egyesület ajándéka, és számos hasonlót is tervez megjelentetni a turisztaság, honismeret és környezetvédelem fontosságát hirdető szervezet. Ára 12 lej.

EKE-memóriakártyák

El tudja képzelni, hogy gyereke nem csak a számítógép előtt ül, hanem a közös játék, a természet és a hasznos tudás felé kacsintgat? Van rá mód, hozzá pedig eszközt kínál az Erdélyi Kárpát-Egyesület. Az EKE-memóriakártya ennek a kulcsa, mellyel játszva ismerhetik meg kicsik és nagyok Erdély szépségeit, természeti tájait, nevezetes építményeit, az állat- és növényvilág színe-javát. És a kártyázás csak a kezdet, melynek folytatása a vágy: éljen is megismerni az erdélyi csodákat. És ezzel minden szülő egyetérthet, hiszen alapvető kötelességünk értékeink átadása gyerekeinknek. Ára 7 lej.

APRÓHIRDETÉSEK

- FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GYJT VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliorákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Nagytételben eladó 4 éves alma-pálinka. 15 lej/l. Telefon: 0262-293 077
- Eladó jó állapotban lévő sarokkanapé, ágyra szerelhető bárony huzattal. Irányár 1000 lej. Telefonszám: +362806951

GYÁSZHÍR

Szomorúan tudatjuk, hogy **BÁNYAI GABRIELLA** felsőbányai lakos augusztus 22-én Spanyolországban visszatért lelkiét Teremt jének. Nyugalommal legyen csendes, Babikánk! Emlékedrizni fogja unokatestvéred, Tokos Vali és Miki.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönöm mindazoknak, akik drága édesanyámat, **HINDLIER SZÉBETET** utolsó útjára kísérték, sírjára virágot helyeztek. Gyászoló lánya, Hindli Judit

HIRDESSEN

a
Bányavidéki Új Szóban!

A Nagybánya és környéke tematikájú **RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK** kulturális örökségünk részei. Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni ezeket a kincseket. Rizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

MEGHÍVÓ

Különleges idők

Különleges idők ket élünk. A történelem ma már átlépte a Rubicont és az aktuális események egyre szokatlanabb formákat öltenek. Tudjuk-e, hogy merre tartunk, mi az, amire figyelni érdemes?

L. rinczi Lóránd
eladása

augusztus 31-én,
szerdán 19 órakor
a Partner Galériában
(Felsőbányai utca 13.).

Szeretettel várunk
mindenkit!

Vásárosnamény
2016. szeptember 1.

Nyíregyháza / állatkert
2016. szeptember 21.

0747017580
CSOMA BEA

FOTÓ ÉS VIDEÓ EGY HELYEN!

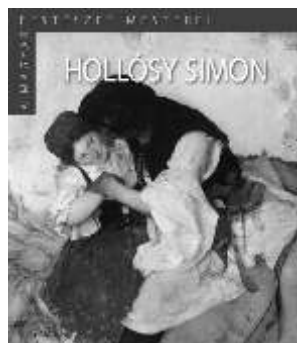
Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

Kossuth Kiadó:

A Magyar Festészet Mesterei

c. sorozat újabb albuma vásárolható meg a Teleki Magyar Házban!

HOLLÓSY SIMON

80 oldalon,
színes illusztrációkkal

Mindössze 30 lejt!

Keresse a
Teleki Magyar Házban!

TELEKI MAGYAR HÁZ

NYITVATARTÁS

Hétfő - péntek – 15-21 óra között
Szombaton – 11-21 óra között

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.

GYÓGYTORNA – jövő kedden
16.30 és 17.45 órától a Teleki Házban!

Tersánszky
Józsi Jenő
Könyvtár

KEDDEN és
CSÜTÖRTÖKÖN
16-20 óra között,

a Teleki Magyar Házban!

Tel: 0362-401260

MEGHÍVÓ

A Teleki Magyar Ház
és a kiskunhalasi Thorma János Múzeum
tisztelttel hív minden érdeklődőt

**Sümei György
KISKUNHALASTÓL NAGYBÁNYÁIG 2.**

Dokumentumok Thorma János munkásságához
és a nagybányai múzeumhoz
című könyv bemutatójára.

ID PONT:

2016. szeptember 9., péntek 18 óra

HELYSZÍN: a Veresvízi Krisztus Király Plébánia
Don Bosco terme

A PROGRAM:

Köszöntőt mond Dávid Lajos, Teleki Magyar Ház.
Thorma Jánosról vetített képes előadást tart
Sümei György múzeumlétrejéről, Budapest.
A Thorma János kötetet bemutatja Szakál Aurél múzeumigazgató.
Beszélgetés az új múzeumi könyvről: Sümei György
múzeumlétrejéről, Budapest, Szakál Aurél igazgató,
Thorma János Múzeum, Kiskunhalas.

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT – Non Stop –

Koporsók, szállítás és más szolgáltatások

– Horea utca 6. szám –

TELEFONSZÁMAINK: 0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805

Boby Temetkezési
Vállalkozás
Teljes körű
temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET

nagy kellékválasztékkal
V. Lucaci
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pácsi tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

Kibirkózott román bronz - kialudt az olimpiai láng -

Váratlan érem mentette meg Romániát a riói olimpia zárónapján attól, hogy gy jteménye megegyezzen története leggyengébb, 1952-es mérlegével: még mielőtt a Maracaná Stadionban hétfő hajnalban rendezett ünnepségen kialudt az első dél-amerikai olimpia lángja, Albert Saritov megnyerte a szabadfogású birkózók 97 kg-os súlycsoportjának bronzmeccsét.

Tavaly még a csecsen származású Saritov is az orosz színeket képviselte, de a 31 éves sportoló – 86 kg-ról váltva 97-re – most Románia történetének első honosított olimpiai éremeszerzőjévé vált, ráadásul egy olyan sportágban, amelyben a „piros-sárga-kékek” az 1992-es barcelonai ötkarikás játékok óta nem tudtak sikeresek lenni.

Magyarország nyolc arany-, három ezüst- és négy bronzéremmel megőrizte az elmúlt napokban jegyzett 12. pozícióját, miközben az élen az Egyesült Államok 46-37-38-as mérleggel zárt a négy évvel ezelőtti londoni teljesítményüket túlszárnyaló britek (27-23-17) és a kínaiak (26-18-26) előtt. Az összesített pontversenyben ugyanakkor az amerikaiak (799 pont) mögött Kína (504) a második, Nagy-Britannia (466) pedig a harmadik, miközben a magyarok – négy pozíciót rontva négy évvel ezelőtti szereplésükhöz képest – 110 ponttal a 16. helyen végeztek. Románia ezen a listán 36 ponttal a 43. Érdekeség egyébként, hogy a doppingbotrány miatt csak szűk kerettel, több, dobogóra esélyes versenyzője nélkül induló Oroszország mindkét ranglistán elcsúszta a negyedik helyet.

Az olimpia magyar és román pontszerzői

Magyarország: ARANY: a párbajtőrívívó Szász Emese, az úszó Hosszú Katinka (400 m vegyes, 100 m hát, 200 m vegyes), a kardívívó Szilágyi Áron, a kajakos Kozák Danuta egyéniben, valamint a női kajak kettesével (Szabó Gabriella) és a kajak négyessel (Szabó Gabriella, Csipes Tamara, Fazekas-Zur

Krisztina) 500 m-en. EZÜST: a párbajtőrívívó Imre Géza, az úszó Hosszú Katinka (200 m hát) és Cseh László (100 m pillangó). BRONZ: az úszó Kenderesi Tamás (200 m pillangó) és Kapás Boglárka (800 m gyors), a súlylökő Márton Anita, a férfi párbajtőr csapat (Boczkó Gábor, Imre Géza, Rédl András, Somfai Péter). 4. HELY: az úszó Kapás Boglárka (400 m gyors), a férfi kajak páros (Tótka Sándor, Molnár Péter) 200 m-en és a férfi kenu páros (Vasbányai Henrik, Mike Róbert) 1000 m-en, a női vízilabda-válogatott. 5. HELY: a sportlövő Sidi Péter (légpuska), a cselgáncsozó Ungvári Miklós (73 kg), a kötöttfogású birkózó Bácsi Péter (75 kg) és L. rincz Viktor (85 kg), a férfi vízilabda-válogatott, 6. HELY: a 4x200 m-es női gyorsváltó (Jakabos Zsuzsanna, Késely Ajna, Kapás Boglárka, Hosszú Katinka).

Románia: ARANY: a női párbajtőr csapat (Simona Gherman, Simona Pop, Ana-Maria Popescu-Brânz, Loreana Dinu). EZÜST: a férfi teniszpáros (Florin Mergea, Horia Tecu). BRONZ: a szabadfogású birkózó Albert Saritov (97 kg), a súlyemelő Gabriel Sincr ian (85 kg), a kormányos nyolcpárevezős női hajó (Roxana Cogianu, Ioana Strungaru, Mihaela Petrila, Iuliana Popa, Mădălina Beres, Laura Oprea, Adeli-na Bogut, Andreea Boghian és Daniela Druncu). 4. HELY: a tornász Marian Drăgulescu (ugrás). 5. HELY: a cselgáncsozó Corina Ciobanu (57 kg), a kötöttfogású birkózó Alin Alexuc (98 kg), a kardívívó Tiberiu Dolniceanu. 6. HELY: a tornász Andrei Muntean (korlát). (Krónika)

Lochte-t sorra rúgják ki szponzorai a riói botrány miatt

Szerző: dést bontott több szponzora a riói olimpián botrányba keveredett amerikai úszóval, Ryan Lochte-val.

A Speedo sportruházatgyártó cég hétfőn közölte, több mint egy évtizede állt kapcsolatban a 32 éves sportolóval, de az olimpián mutatott viselkedését nem tudja elnézni neki. A hatszor olimpiai bajnok támogatásából 50 ezer dollárt egy brazil gyerekeket segítő szervezetnek juttat el.

Nem sokkal később egy másik szponzor, a Ralph Lauren is jelezte, hogy

nem támogatják tovább a sportolót, de valószínűleg itt nem áll meg a lista.

Lochte egy hete azt állította, hogy három társával együtt fegyverrel kirabolták két Rióban, majd videófelvételek alapján kiderült, valójában k randalíroztak és rongáltak meg egy benzinkutat. Az úszó bocsánatot kért a viselkedéséért.

(MTI)

Kim Dzsong Un sport-nagyhatalommá tenné Észak-Koreát

Bár a riói olimpián csak két aranyéremmel zárt a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, vezet je, Kim Dzsong Un célja, hogy országa sportnagyhatalommá váljon. A 31 éves észak-koreai küldöttség két aranyérmét a súlyemelő Rim Dzsong Szim és a tornász Ri Szegvang nyerte. A két aranyon kívül három ezüst- és két bronzérmét nyert a küldöttség, némiképp elmaradva négy

évvel ezelőtti eredményét. Londonban négy arany- és két bronzérem volt a termés.

Észak-Koreában a lakosságnak volt lehetősége figyelemmel követni a riói eseményeket, állami televíziók, rádiók és újságok is tudósítottak az ötkarikás játékokról.

„Minden nap néztem az olimpiát. Örömmel töltött el, amikor láttam a zász-

Liga 1: kiütötték a címvédőt Kolozsváron

Kiütéses vereséget mért az Astra Giurgiu együttesére a hazai pályán szereplő Kolozsvári CFR. Vasile Miriut csapata 5-1-re győzött a román labdarúgó I. osztály alapszakaszának ötödik fordulójához tartozó vasárnap esti mérkőzésen.

A CFR két gólt szerzett akcióból, háromat pedig büntetből, Cristian Lopez és Davide Petrucci duplázott, ugyanakkor Tiago Lopes is eredményes volt a házigazdák közül. A vendégeknek Daniel Niculae szerzett vezetést a kilencedik percben, míg Cristian Săpunaru kihagyott egy tizenegyest a második félidőben, 2-1-es állásnál.

Szombaton rendezték a forduló bukaresti derbijét, amelyen a Steaua és a Dinamo nem bírt egymással. A fővárosi rangadón egy-egy gól született, így továbbra is a Dinamo vezet a bajnok-

ságot, de az európai küzdelmekben érdekelt piros-kékeknek egy mérkőzés még be kell pótolniuk.

Labdarúgó Liga 1, alapszakasz, 5. forduló

Kolozsvári CFR–Astra Giurgiu 5-1, FC Voluntari–Panduri Tg. Jiu 0-0, Steaua–Dinamo 1-1, Marosvásárhelyi ASA–Concordia Chiajna 0-1, CSMS Iasi–FC Viitorul 1-1, Medgyesi Gázmetán–FC Botosani 0-0, Temesvári Poli–CSU Craiova 3-2.

(Maszol)

Magyar válogatott: Storck kihirdette mely légiósokra számít Feröer ellen

Bernd Storck, a magyar válogatott szövetségi kapitánya hétfőn megnevezte azt a 14 külföldön játszó labdarúgót, akire számít a Feröer-szigetek elleni világbajnoki selejtezőn.

A szövetség honlapja kiemeli, hogy a névsorban szereplő légiósok közül csak Megyeri Balázs és Kalmár Zsolt nem volt tagja a nyári franciaországi Európa-bajnokságot megjárt magyar csapatnak. „Nem szeretnék sokat változtatni a kereten, de azért vannak régi-új játékosok is az együttesben” – mondta Bernd Storck, aki első sorban Kalmár Zsolt visszatérését emelte ki. „A többieket is folyamatosan figyelemmel kísérjük, mindenki jó munkát végez a klubjában, bízom benne, hogy a felkészülés végeztével jó állapotban várják az első vb-selejtezőt.”

A magyar válogatottnál számításba vett, itthon játszó labdarúgók hétfőn kezdték meg ötnapos összetartásukat Telkiben.

A 2018-as oroszországi világbajnokság selejtező sorozatának első fordulójában a magyar együttes szeptember 6-

án lép pályára Feröer-szigetek vendégeként.

A magyar válogatott keret légiósai:

Kapusok: Gulácsi Péter (RB Leipzig, német), Megyeri Balázs (Greuther Fürth, német)

Mezőnyjátékosok: Bese Barnabás (Le Havre, francia), Dzsudzsák Balázs (al-Vahda, egyesült arab emírségekbeli), Guzmics Richárd (Wisla Kraków, lengyel), Kádár Tamás (Lech Poznan, lengyel), Kalmár Zsolt (RB Leipzig, német), Kleinheisler László (Darmstadt, német), Nagy Ádám (Bologna, olasz), Németh Krisztián (al-Garafa, katari), Nikolics Nemanja (Legia Warszawa, lengyel), Stieber Zoltán (Kaiserslautern, német), Priskin Tamás (Slovan Bratislava, szlovák), Szalai Ádám (Hoffenheim, német). (MTI)

lónkat a magasba emelkedni a győzelem után. Sportolóink rengeteget edzetek, hogy örömet szerezzenek a FIBA-bornoknak” – mondta egy háztartásbeli észak-koreai asszony, Hong Un Bjol.

A 25 milliós lakosú ország kiemelt támogatásban részesíti ígéretes sportolóit, a szép eredményekkel hazatérőket gyakran hátszékünkre ültetik. A nem-

zetközi sportversenyek pozitív hangulatot csempésznek Észak- és Dél-Korea amúgy igen viharos kapcsolatába is. (Sport365)

Az oldalt összeállította: SIMORI SÁNDOR